

V. Landsbergis apie Lietuvos-Lenkijos santykius

Antradienio žinios iš Lietuvos

Grijdamas iš Rio de Janeiro, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, trumpam sustojęs Varšuvos aerouoste, pareiškė žurnalistams: „Man atrodo, kad mūsų valstybių – Lietuvos ir Lenkijos – santykiai yra neblogi... Tačiau norėtusi spartiau ir išsamiau rengti tarpvalstybinių santykių sutartį, bei greičiau ir pozityviai spresti susisiekimo klausimą, ypač naujos pereinamoji Lenkija atidarymą. Dabar susidaro išpūdis, kad Lenkija mažiau suinteresuota. Norėčiau, kad šis išpūdis būtų klaidingas“.

Svetima kariuomenė turi kuo greičiau išeiti

Rusijos kariuomenės išvedimo iš Baltijos valstybių problema kaip svarbiausias klausimas buvo keliami Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio ir Latvijos bei Estijos parlamentų vadovų susitikimuose su vienuolikos užsienio valstybių prezidentais ar ministrais pirmininkais, kurie vyko konferencijos Rio de Janeiro metu. Apie tai pirmadienį įvykusioje spaudos konferencijoje pasakė Vytautas Landsbergis. Svetima kariuomenė nevaldoma, turinti savyje revanšistinių, seno imperinio mąstymo jėgų, ir esanti puola-

Sugrįžo į gimtinę

Kauniečiai ir miesto svečiai į amžinojo poilsio vietą Kauno Petrašiūnų kapinėse palydėjo urną su žymaus lietuvių rašytojo ir žurnalisto, visuomenės ir kultūros veikėjo Vytauto Alanto palaikais. Gedulo mitingę kalbėjęs poetas Petras Palilionis, Kauno miesto tarybos pirmininkas Vygintas Grinis, poetė Alė Rūta, Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas Vytautas Martinkus, žurnalistų sąjungos pirmininkas Ringaudas Eilinaičius, kunigas Ričardas Mikutavičius ir kiti pirminę nuopelnus lietuvių tautai ir kultūrai. Kalbėtojai kvietė mokytis iš velionio darbštumo, meilės gimtajam kraštui, įsidėmėti jo žodžius, kad mažai tautai politinis susiskaldymas grėsia didelėmis nelaimėmis.

Trumpos žinios

Vilniuje, Dailės muziejuje atidaryta Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino paminklo projektų paroda. Savo naujais pasiūlymams pateikė keturius skulptorių ir architektų kūrybines grupes.

Krašto apsaugos ministru A. Butkevičiumi prisistatė Suomijos respublikos karo, karinio jūrų laivyno ir karo aviacijos atšakė Lietuvoje pulkininkas Y. A. Honkanen.

Varšuvoje vykstančiame tarptautiniame Stanislav'o Moniuszko's vokalistų konkurse dalyvauja du profesionalūs daininkai iš Vilniaus – sopranas Gražina Leparskaitė ir baritonas Gintaras Laugminas.

Amerikos karo veteranų pirmoji pagalbos siunta – 23 dėžės įvairių chirurginių instrumentų, mikroskopų ir kitos laboratorinės įrangos perduotos Vilniaus miesto universitetinei ligoninei. Pagal JAV prezidento George Bush patvirtintą Veteranų pagalbos projektą ligoninėms bus perduota 4,5 milijonų dolerių vetės medicinos aparatūros, instrumentų bei vaistų. (R.G.)

Norvegijos ministro viešnagė

Šiandien Lietuvoje vienos dienos vizitui vieši Norvegijos užsienio reikalų ministras Thorvald Stoltenberg. Svečių priims AT pirmininkas Vytautas Landsbergis. Norvegijos ministras susitiks taip pat su ministru pirmininku Gediminiu Vagnoriumi ir užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu.

T. Stoltenberg Antakalnio kapinėse pagerbs žuvusius už Lietuvos laisvę.

Pasaulio Lietuvių verslininkų suvažiavimas

Šiandien Vilniaus akademiniame dramos teatre prasidėjo antrasis Pasaulio lietuvių verslininkų suvažiavimas, kuris tęsis keturias dienas.

Birželio 17 d. „Litexpo“ rūmuose atidaroma paroda „Verslas 92“. Joje dalyvaus apie 90 įmonių, akcinių bendrovių bei privačių firmų. Tą pačią dieną „Litexpo“ rūmuose prasidės tarptautinis forumas „Verslo laisvė“, kuriame bus diskutuojama apie privatizavimą Lietuvoje, mokesčių, infliacijos ir kitas problemas, su kuriomis susiduria Lietuvos verslininkai.

JAV Valstybės sekretorius pasitinka Rusijos prez. Boris Jelciną Andrews AFB, Marylande. Per šiuos Jelcino ir JAV prez. George Bush pasitarimus tikimasi, kad bus įmanoma JAV-ems ir Rusijai pasirašyti ginklų mažinimo sutartį. JAV prisipažįsta, kad siekia išlaikyti viršumą, bet ne dėl to, kad Rusija būtų priešas, o kadangi JAV-ems tenka daugiau atsakomybės pasaulinės taikos išlaikymui. Be to, sakė prez. Bush: „Man svarbu neužmiršti, kad prez. Jelcinas turi sunkumų iš senų militaristų pusės dešinėje ir iš kitų, kurie gali būti ne taip užsiąngavę demokratijai, kaip jis pats“.

Naujas prezidentas Jugoslavijoje

Belgradas, Jugoslavija, birželio 15. – Naujuoju Jugoslavijos prezidentu Serbijos ir Montenegro parlamentų nariai išrinko Dobrica Čosić, 71-metį serbą, populiarų apsakymų autorį. Pirmadienį 15,000 studentų demonstravo universitete, reikalaudami valdžios pakeitimo, bet išrinkus naują prezidentą, neišku, kaip bus paskirstyta valdžia tarp prezidento ir parlamento.

Serbijos prezidentas Slobodan Milošević dabar turi valdomąją galią iš dviejų respublikų susidarancioje Jugoslavijoje. Nors Montenegro prezidentas techniška turi jam lygią galią, iš tiesų Montenegro prezidentas tėra tik jaunesnysis partneris. Kol kas nėra aišku, ar D. Čosić norės ar sugebės savo federalinėje prezidentūroje išlaikyti Serbijos viršumą. Neaišku taip pat, ar išrinkimas D. Čosić, kuris nepriklauso jokiai partijai ir yra ilgalaikis komunizmo kritikas, sugebės numalšinti Serbijos prezidentui Miloševići taikomą kritiką.

Čosić nori prieštaraujančių tikslų

Duotame TV interviu užklaustas, ar jo išrinkimas reiška, kad S. Miloševićiaus viešpatavimas jau pasibaigė, Čosić atsakė, kad atsakymas į tą klausimą nėra jo kompetencijoje. Savo prakalboje priimant išrinkimą, Čosić pareiškė, jog jis noris „taikos, bendradarbiavimo su visais kaimynais, JAV-omis ir visa pasaulio bendruomenė“.

Bet toje pačioje prakalboje jis pareiškė savo dvigubą rūpestį: Jungtinių Tautų sankcijų atšaukimą prieš Serbiją ir paramą Serbijai, kas prakalbos besiklausantiems skambėjo kaip prieštaraujantys tikslai.

Jis sakėsi palaikęs derybas tarp Socialistų (kaip dabar vadinasi buvę komunistai) ir jų opozicijos ir kad jis noris „pagaliau atsikratyti komunizmo atliekų, kad Jugoslavija taptų moderni, teisėta, demokra-

siuoloma, kad Rusijos daliniai liktų savo vietose ir jų išlaikymą apmokėtų Pabaltijo valstybės, už tai gaudamos apsaugą.

tiška valstybė“.

Atrodo, kad naujasis Jugoslavijos Federacijos prezidentas neturi nesutarimų su S. Milošević serbų tautiniais klausimais. Nors D. Čosić 1968 metais buvo išmestas iš Komunistų partijos, jo 1986 metais su Serbijos Mokslo Akademija sudarytas memorandumas, kuriame serbai yra apibūdinti kaip politiškai labiausiai nukentėjusi grupė, yra laikomas serbų tautinio sąjūdžio pradžia.

Kai kurie stebėtojai, pažįstantys Milošević ir Čosić, mano, jog jei protestai, reikalaujantys Milošević atsistatydinimo, nenukurs, pastarasis galės taikiai Čosić'ui perleisti dalį savo galios. Jugoslavijos kariuomenės vadai taip pat mano, kad Čosić išrinkimas buvo puikus sprendimas.

Montenegro ministeris pirmininkas nepatenkintas

Tačiau Montenegro ministeris pirmininkas Bulatović, kuriam buvo pažadėta, kad Jugoslavijos prezidentu bus išrinktas montenegrietis, buvo labai nepatenkintas dabartiniu serbų siūlymu. Jugoslavijos ministru pirmininku paskirti Amerikos serbų milijonierius iš Californijos Milan Panić. Bulatović priminė konstitucijos reikalavimą, jog ministru pirmininku turi būti paskirtas kitos tautybės asmuo, negu prezidentas. „Reikia pasiegti teisingai“, jis reikalavo.

Rumunija ir Lietuva pasirašė prekybos sutartį

Bucharestas, birželio 10 d. – Rumunijos prekybos ministras Konstantin Fota ir Lietuvos ekonomikos ministras Albertas Šimėnas pasirašė ekonominio ir komercinio bendradarbiavimo sutartį, pagal kurią Lietuva ir Rumunija viena kitai suteikia labiausiai pageidaujamo partnerio – MFN prekybos statusą, kaip praneša Reuters. Nors tuo pačiu metu buvo pasirašytas ir protokolais, nustatantis liečiamos prekybos prekes, jų pristatymą ir apmokejimą, paduotoje žiniijoje tebuvo paminėta, jog prekės bus apmokamos valiuta pagal tuometinės rinkos kainas.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Rusijos prez. Boris Jelcinas atvyko į Washingtoną, bet jo atvykimui spaudos darbuotojai nerodė tokio susidomėjimo, kaip rodė Gorbačioviui 1987 ir 1990 metais. Kai anuomet tūkstančiai korespondentų prašė akreditavimo, dabar jų skaičius siekia vos 100.

– B. Jelcinas pripažino, kad Vietnamo karo metu nežinomas skaičius JAV karių buvo suminti ir iš Vietnamo nugabanti į sovietinius gulagus. Manoma, kad kai kurie dar gali būti gyvi.

– Rusų derybininkai skundžiasi, kad Tarptautinio Pinigų Fondo reikalavimai, kaip turi būti naudojama jų teikiama 24 bil. dol. ekonominė pagalba panaikina tos pagalbos naudą. Rusai nori 3 bil. dol. duodama paskolą naudoti pirkti mašinų dalimis ir žaliavoms, TPF reikalauja, kad pinigai būtų vartojami kurti valiutos rezervus.

– Chicago „Bulls“ krepšinininkų komanda, laimėdama sekmadienio žaidynes prieš Portland Trail Blazers 97:93 santykiu, išsikovojo JAV krepšinio čempionatą antrus metus iš eilės.

– JAV Teisingumo departamentas iškėlė bylą prieš ilgalaikį Philadelphia Lietuvos Bendruomenės veikėją Joną Stelmoką atimti jam JAV pilietybę, kaltindami jį bendradarbiavimu su naciais Kaune 1941–1942 m., vadovaujant daliniui, kurio uždavinys buvo laikyti žydus uždarytus Kauno gete, kur jų tūkstančiai buvo mariniami badu ir žudomi.

– Į Rygos uostą atplaukė Prancūzijos karo laivas oficialiam vizitui su laivyno delegacija ir humanitarinės pagalbos siuntomis.

– Keturi Vokietijos karo laivai su 400 karininkų bei jūreivių igulomis atplaukė Rygon prastę įvairius kursus ir pakvietė Latvijos laivyno specialistus apsilankyti Vokietijoje.

– Paryžiuje Aukščiausiojo Teismo Apeliacijos teisėjas nusprendė, jog buvęs policininkas Paul Touvier, šiuo metu jau 77 metų amžiaus, nėra kaltas žydų žudymu, kuriam šie kaltinimai buvo pateikti anksčiau atitinkamų žydų organizacijų vadų.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Apie sovietinių dalinių išvedimą

Lietuvos ambasados politikos pareiškimas

Washington, DC, birželio 14 d. – Lietuvos ambasada Washingtone išleido savo politikos pareiškimą keliais šiaudien aktualiais klausimais. Vieno tu pareiškimų teksto vertimą čia pateikiame „Draugo“ skaitytojams.

Nėra Lietuvai svarbesnio vidaus ar užsienio politikos klausimo kaip visiškai ir besąlyginis išvedimas buvusių sovietinių dalinių iš jos teritorijos. Lietuvos vadovybė aiškiai nurodė, kad šie daliniai, kurių yra dešimtys tūkstančių ir kurie dabar Rusijos Federacijos žinioje, turi būti išvesti šiais metais.

Rusijos vyriausybės pareigūnų pažadaai sąžiningai vesti derybas su Lietuva šiuo klausimu pasirodė tušti. Apie šimto kareivių pašalinimas iš Lietuvos kovo 3 d., kuris Vakarų spaudoje buvo trimituojamas kaip visuotinio dalinių išvedimo pradžia, netrukus buvo panaikintas naujų svetimų dalinių išvedimu.

Lietuvos suverenumas tebėra pažeidinėjamas kas savaitę ir kartais net kasdien Rusijos dalinių judėjimais (Lietuvos) teritorijoje ir per jos sienas. Dėl to Lietuvos vyriausybė negali tiksliai nustatyti, kokie skaičiai svetimų dalinių yra jos žemėje bet kurio momento.

Pastaruoju metu Rusijos pusė informavo Lietuvą, kad (dalinių) išvedimas tegali prasidėti tik po to, kai būtų sovietų daliniai jau bus visiškai išvesti iš Vokietijos žemės ir taip pat kad, kaip ir iš vokiečių, iš lietuvių bus reikalaujama finansuoti butus išeinantiems daliniams.

Šios sąlygos yra visiškai nepriimtinos, ir Lietuvai tokie palyginimai su Vokietija yra nepakenčiami. Buvę sovietiniai daliniai dabar yra vokiečių žemėje dėl nacių Vokietijos ginkluotos agresijos prieš Sovietų Sąjungą 1941 metais. Tos pačios kariuomenės kariniai daliniai yra Lietuvos teritorijoje kaip Sovietų Sąjungos įvykdytos tiesioginės ginkluotos agresijos prieš lietuvių tautą, kuri prasidėjo 1941 metais ir baigėsi tik 1991 metais, padarinius.

Būtų sunku įsivaizduoti, kad iš bet kurio krašto Vakarų Europoje būtų reikalaujama (jau nekalbant apie noriai sutikimą) prisiimti finansinę atsakomybę už nugalėtų nacių pajėgų pašalinimą į Vokietijos teritoriją po II Pasaulinio karo pabaigos. Tad reikalavimai, kad lietuvių tauta

Lietuva laimi Ibizos turnyrą

Ibizos sala, Ispanija, birželio 16 d. – Lietuvos olimpinė krepšinio rinktinė vakar, baigminėse rungtynėse nugalėjo Ispaniją 107:97 ir laimėjo šios salos rengtą turnyrą. Pirmo kėlinio rezultatas buvo 59:54. Ispanų pusėje nežaidė Villacampo, vienas iš ispanų žvaigždžių, o lietuviams trūko Valdo Chomičiaus, kuris gydosi savo namuose Ispanijoje. Geriausias lietuvių šaulys buvo Rimas Kurtinaitis, sumedžiojęs 24 taškus. Šiandien Lietuvos rinktinė persikelia per Viduržemio jūrą ir trejetą dienų praleis ispanų kolonijoje Afrikoje, Melilios mieste. Šis miestas yra šiuolaikinis komandos sponsorius.

iš savo valstybinio izdo padengtų svetimos kariuomenės, kuri jėga okupavo jų kraštą didesnę dalį penkių dešimtmečių, dalinių perkraustymą yra ir kokių nors absurdiški.

Rusijos Federacija yra pareiškus, kad ji yra Sovietų Sąjungos teisėta įpėdinė, ir pasaulio bendruomenė ją tokia laiko. Bet Sovietų Sąjungos užsitrauktų skolų išsipareigojimų (obligations) apsiėmimas negali būti pasirinktinis. Jei Rusijos Federacija yra teisėta Sovietų Sąjungos įpėdinė, tai ji yra įpareigota atitaistyti pastarosios padarytas skriaudas. Netik, kad ji neturi iš Lietuvos reikalauti subsidijų jos karinių dalinių pašalinimui, ji turi apmąstyti, kaip ji atlygins Lietuvai už okupacinės kariuomenės padarytą žalą Lietuvai. Neseniai Lietuva Rusijai pateikė provizorinę 150 milijonų dol. sąskaitą už jos kraštui ir jos piliečiams Sovietinių pajėgų padarytą žalą nuo 1940 metų.

Rusijos pusės argumentai, kad trūksta būtų Lietuvos dislokuotiems daliniams, būtų sutikti su didesniu supratimu, jei Rusijos ginkluoti daliniai sąžiningai stengtųsi sumažinti dalinių skaičių Lietuvoje leidžiant jų skaičiui mažėti, neatstatant išvykstančiųjų naujais rekrutais (attrition), būtent, kai jauni rekrutai, pabaigę savo tarnybą, grįžtų namo gyventi su savo tėvais.

Kai Lietuva paskelbė atstatanti savo nepriklausomybę 1990 m. kovo mėnesį, vienas iš jos užsienio politikos pagrindų buvo skatinimas tarptautinės bendruomenės remti demokratines reformas procesą Sovietų Sąjungoje, aiškiai palaikant pusę tu sovietų vadų, kurie aktyviai siekia demokratinį reformų ir atmetant tuos, kurie palaikė ar patys buvo reakcionieriai. Tai ir lieka Lietuvos politikos centriniu principu. Baltijos regione nebus ir negali būti tikro stabilumo tol, kol svetimi daliniai ten lieka.

Tiek, kiek JAV Kongreso ir Baltųjų Rūmų vadai laikys svetimų dalinių pašalinimą iš Baltijos regiono įrodančiu bandymu-patikrinimu (acid test) JAV ryšiams su Naujosios Rusijos vadais, jie tuo skatinis stabilumą žemėje, kurias anksčiau valdė Sovietų Sąjunga. Tai, kas dažnai buvo sakoma 1990 ir 1991 metais esant pagrindine dilema, konfrontuojančia prez. Michail Gorbačiova – apie būtinumą pasirinkti tarp demokratijos ir imperijos – nemažiau tinka šiandien prezidentui Boris Jelcinui ir kitiems Rusijos vadams. Rusijos dalinių buvimas Lietuvoje žemėje trukdo demokratėjimo procesui Rusijoje ir, jei tai tęsis, ilgai tai gali šį procesą pakirsti.

KALENDORIUS

Birželio 17 d.: Adolfas, Daugantas, Laura, Liudgailė.

Birželio 18 d.: Arnulfas, Efermas, Marira, Tolvandas, Vaita.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:27. Temperatūra dieną 90 F (32 C), naktį 68 F (20 C). Dalinai saulėta, gali būti lietaus su perkūnija.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ, KŪ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

„JAMBOREE 1992“

Chicagos lietuvių skautų ir skautėlių tuntu pavyzdinė savaitgalio stovykla gegužės 29-31 dienomis vyko Lemont, IL, netoli Lietuvių centro. Šios „Jamboree“ tikslas – proga skautams ir skautėms pavyzdinai pastovyklauti – patiemis išrengti savo pastovyklą, gamintis maistą, išvystyti skilties veiklos sistemą stovyklinėje aplinkoje, o neturėjusiems progos stovyklauti vasaros skautų stovykloje suteikti progą patirti, kaip smagu būtų dalyvauti panašioje ilgesnėje stovykloje. Tai labai svarbu, ypač jaunesniems.

„Jamboree 1992“ sumanytojas buvo ps Vytautas Januškis, skautų ir vilkiukų vadovas Lemonte. Vadion buvo pakviestas nemažas būrys patyrusių vadovų ir vadovių. Jaunesniųjų skautų ir skautėlių programą koordinavo ps. Edvardas Andriūšis. Skautų ir skautėlių veiklos programą paruošė s. Donatas Ramanauskas. Finansinius reikalus tvarkė s. Romas Rupinskas. Ūkio skiltį suorganizavo ps. Vytenis Kirvelaitis. Vyriausia šeiminkė jaunesniems skautams ir skautėms buvo gv. Milda Rudaitytė. Apsaugos skiltiai vadovavo ps. Mindaugas Griauzdė. Visiems šiems pareigūnams talkino vienetų vadovai, es ir kiti kviešti vadovai vadovė.

Vyresnieji – t.y. skautai ir skautės, jūrų jaunieji ir jaunes, prityrę skautai ir skautės, jūrų skautai ir skautės į PLC „Žolyną“ suvažiavo penktadienį, gegužės 29 d. vakare. Pasistatė palapines ir pastoges virtuvei, pasigamino vakarienę, susikūrė laužėlius ir pasiruošė vakarui, kuris buvo šaltas, vėjūotas, apsiniaukęs.

Jaunesniuosius skautus ir skautes – vilkiukus, paukštytes, ūdrytes ir bebrikius tėveliai atvežė šeštadienį, gegužės 30 d. rytą, o oficialų „Jamboree 1992“ atidarymą ir veliavų pakėlimą. Dalyvavo 170 stovyklautojų. Po atidarymo jaunesnieji ir vyresnieji išsiskirstė vykdyti savo atskiras programas.

Jaunesnieji, vadovams ir vadovėms padedant, baigė įsikurti savo pastovyklą. Iš Lemonto miestelio atvyko ugniagesių sunkvežimiai ir policijos automobiliai su policijos šuniuku. Ugniagesiai ir policininkai rodė ir demonstravo daug idomių dalykų. Po pietų jaunesnieji broliai ir sesės, sekdami kelio ženklus, išėjo į žygi, jame turėdami atlikti įvairius gamtamokslinio uždavinius. Visiems buvo idomu ir smagu.

Skautų ir skautėlių rytinė programa rėmėsi skautamokslinio uždaviniais. Buvo aštuonios

užduotys, kurias kiekviena skiltis turėjo atlikti ir buvo atitinkamai vertinama. Uždaviniai rėmėsi skilties susi- gyvenimu ir skautamokslinio įsivaizdavimu. Po pietų oras pasitaisė – išnoro saulė, nurimo vėjas, atšilo. Brolis Algis Jarašius suorganizavo sporto varžybas, o brolis Donatas Ramanauskas paruošė orientacijos taką (bėgimas, sekant kompasą ir žemėlapi).

Po skautiškų ir sportinių varžybų visi išalkę ruošėsi vakarienei. Po vakarienos vyko veliavų nuleidimas, kuriame įžodžius davė penki vilkiukai kandidatai ir du skautai kandidatai. Vakarinėje programoje buvo bendras laužas, kurį paruošė sesė Nida Bichnevičiūtė. Linksmai dainavom, vaidinom, leidome šūkius.

Sekmadienį, gegužės 31 d., visi atsikėlė ir apsitvarkę pavalgė stiprius pusryčius, po to pradėjo ruoštis kelionei namo. Rytas buvo gražus, saulėtas ir šiltas.

10 val. ryto dalyvavome šv. Mišiose po atviru dangumi. Mišias aukojo kun. Edis Putrimas iš Vasario 16-tos gimnazijos ir diakonas Vidmantas Šimkūnas iš Kauno. Pamokslas tema – „Vienybė“ buvo labai tinkama skautams.

Tuoju po šv. Mišių įvyko oficialus „Jamboree 1992“ uždarymas. Įvertinimo komitetas suvedė konkurso rezultatus ir juos paskelbė. Šį komitetą sudarė skautininkai S. Miknaitis, J. Paronis, A. Pauzuolis, R. Vitas, R. Kemežaitė, V. Paulienė ir R. Ramanauskaitė-Borucki. Skiltys buvo paskelbtos geltonos, žalios ar raudonos klasės. Geltonos klasės skiltys yra geriausios.

Geltonai klasei pripažintos skiltys – „Nuodingi augalai“ – „Lituanicos“ tunto, „Karštos raudonos bulvės“ – „Aušros Vartų“ tunto ir „Bajavos bitės“ – „Kernavės“ tunto. Žalios klasės skiltys – „Mediniai geniai“ – „Lituanicos“ tunto. Raudonos klasės skiltys – „Šarūno“ laivas – „Lituanicos“ tunto ir „Kriauklės“ – „Nerijos“ t. Sesė Renata Borucki išdalino laimėjusioms skiltims įvertinimo kaspinus, o visiems dalyviams „Jamboree 1992“ ženklus.

Uždarant šią jaukią savaitgalio stovyklą trumpą žodį tarė ir demonstravo daug idomių dalykų. Po pietų jaunesnieji broliai ir sesės, sekdami kelio ženklus, išėjo į žygi, jame turėdami atlikti įvairius gamtamokslinio uždavinius. Visiems buvo idomu ir smagu.

Skautų ir skautėlių rytinė programa rėmėsi skautamokslinio uždaviniais. Buvo aštuonios

„Jamboree 1992“ sesės Dana Butts ir Onate Utz stebi „Nuodingų augalų“ skiltį statant „romėnų vežimą“.

Nuotr. D. Ramanauskas

DŽIAUGIAMĖS SĖKMINGU SUVAŽAVIMU

Suvažiavimo sėkmingumas priklausau nuo kurybingo vadovavimo, gero organizavimo, linksmos nuotaikos ir žaismingumo. Baigiant „Su meile ateiti“ skautiškos šeimos suvažiavimą, stovėdami uždarymo rate ir žiūrėdami į dalyvius, vyresnius ir jaunesnius ir apžvelgdami praėjusius tris dienas, galėjom nuširdžiai pasidžiaugti suvažiavimo pasiekimu. Idomios paskaitos, ypatingai geras laužas ir linksmos „lietuviškos vestuvės“ ikvėpė gražią ir linksmą nuotaiką suvažiavimo dalyviams, kurie dainavo sustoję rateliu per pertraukas, laukdami valgio arba kito užsiėmimo. Tikrai jautėme, kad čia yra viena skautiška šeima.

Ypač daug darbo organizuojant ir pravedant suvažiavimą idėjo: ps. Vida Jankauskienė – Skautininkų skyriaus vedėja, v.s. fil. Antanas Pauzuolis – Skautininkų skyriaus vedėjas, ps. Aldona Lingertaitienė – Vyr. sk. skyriaus vedėja, ps. fil. Paulius Mickus – Skautų vyčių skyriaus vedėjas, v.s. Giedrė Stankūnienė – Prit. sk. skyriaus vedėja, s.v. Vytautas Bazikas – laužavėdis, ps. Nida Šnipaitė – laužavėdė ir v.s. kun. Antanas Saulaitis.

Idomias paskaitas ir pašnekesius pravedė: v.s. fil. Sigitas Miknaitis, v.s. fil. Liuda Rugienienė, j.s. Taiyda Rudaitytė,

PRATĖSIAMAS LS BROLIJOS RAŠINIŲ KONKURSA

Šį pavasarį LS Brolijos paskelbtas konkursas aprašyti 1991-92 metais geriausiai pavykusią skautų skilties-valeties draugovės-laivo sueigą ar iškylą yra pratęsiama iki š.m. liepos 1 d.

Laimėtojas bus apmokėta kelionė lėktuvu į Los Angeles, Californiją ir dviejų savaitių stovyklavimas „Rambyn“ stovyklavietėje. LSS Ramiojo vandenyno rajono stovykla vyks liepos 25-rugpjūčio 8 dienomis.

Bus skiriamos šešios premijos, po vieną šiose grupėse: I – skautui, II – jūrų jauniui, III – prityrusiam skautui, IV – jūrų skautui, V – skautui vyčiui iki 20 metų ir VI – jūrų budžiui iki 20 metų. Dalyvauti gali visi Lietuvių Skautų sąjungos nario mokesčių užsimokėję nariai iš JAV, Kanados, Australijos, Vokietijos, Anglijos ir Pietų Amerikos. Rašiniai iki liepos 1 d. (pašto antspaudo data) turi pasiekti LSB Tautinio auklėjimo skyriaus vedėją v.s. Eugeniją Vilka, 23912 Via Ona, Valencia, CA 91355. Premijas skiria ir aprašymus vertina Ramiojo Vandenyno rajono skautams Onos Motekienės Palikimo komitetas. Laimėtojas bus pranešta telefonu ar telegrama. Minėtas komitetas atvykusius laimėtojus globos ir

v.s. fil. kun. Juozas Vaišnys, v.s. fil. kun. Antanas Saulaitis,

v.s. fil. Lilė Milukienė, dr. Leonas Sabaliūnas, v.s. fil. Rūta Penčilyienė.

Visą administracinį darbą atliko s. Juozas Orentas, tam nepagalėjęs nei laiko, nei jėgų. Jam tariame ypatingą skautišką AČIŪ!

Parodėles organizavo ps. Valentina Čepienė.

Suvažiavimo knygelę paruošė v.s. Ilona Laucienė, ps. Vida Jankauskienė, vyr. sk. Gina Jankauskaitė ir s.v. Jonas Jankauskas.

Atidarymą ir a.a. v.s. P. Jurgėlos pagerbimą gražiai pravedė v.s. fil. Laima Kiliulienė.

Dėkojame ir mūsų mieloms šeiminkėms, kurios su taip skaniai vaišiu. Kugelis laimėjo pirmą vietą. Negalima pamiršti ir pas. Šarūno Mingėlos, buvusio „Baltijos“ tunto tuntininko, daug padėjusio šeiminkėms. Protarpiais net girdėjosi Šarūno balsas iš virtuvės: „Tas puodas, tas puodas...“

Širdingai dėkojame visiems vadovams, prelegentams, talkininkams ir dalyviams, nes Jūsų dėka šis suvažiavimas buvo tikrai sėkmingas ir gerai pavykęs.

Budėkim! v.s. Birutė Banaitienė LSS Vyriausia skautininkė v.s. Gediminas Deveikis LSB Vyriausias skautininkas

PROGA BURIUOTI LIETUVĄ

Bostonas – Klaipėda. Burlaiviu s/y „Laisvė“ Kapitonas Ignas Miniotas, kuris 1989 metais su s/y „Audra“ nešdamas lietuvišką trispalvę, perburiavo Atlanto vandenyną, šiuo metu yra Old San Juan, Puerto Rico. s/y „Laisvė“ dalyvavo „Grand Regata Colon 92“. Regata buriavo iš Ispanijos į Puerto Rico minint 500 metų Columbo kelionės Ameriką.

s/y „Laisvė“ iš Puerto Rico buriuoja į New Yorką, kurį turėtų pasiekti liepos 4 d. Iki liepos 9 d. bus New York'e iš ten į Bortoną ir liepos 14-15 d. per Atlantą grįžta į Klaipėdą.

Kelionė perAtlanto vandenyną truks maždaug 3 savaites. s/y „Laisvė“, buriuodama atgal į Lietuvą, gali paimti 3-4 keleivius-buriuotojus.

Entuziastai, norintys vykti į Lietuvą burlaiviu per Atlantą, prašomi kreiptis į Antaną Lejovą 708-458-2340. Linkime s/y „Laisvė“ kapitonui Ignui „Gero vėjo“!

GERO VĖJO!

Gegužės 16 dieną dviejose li-tuanistinėse mokyklose iškilmingai atšventė mokslo metų užbaigimą, būrelis „Nerijos“ tunto jūrų skautų ir „Lituanicos“ tunto jūrų skautų suvažiavo į jūrų skautininkų dr. Algio ir Vijos Paulių sodybą. Vaikai džiaugėsi pasibaigusiais mokslo metais ir greitadienišėse mokyklose ir greitai artėjančiomis vasaros atostogomis.

Baigėsi ir patalpose vykusių sueigų sezonas. Vietoj i-prastinės iškilmingos tunto sueigos šmet nutarta suruošti kanojų iškylą Fox upė. Tad šion iškylon ir susirinko entuziastingai nusiteikę jaunimas. Išplaukėme iš St. Charles miestelio. Pūtė stiprokas vėjas, bet diena buvo graži ir saulėta. Nors vėjas labiau tiko buriavimui, o ne irklavimui iškylai, jis jūrų skautų nebaugino. Juk jų ir poškūkis yra: „Gero vėjo! Vėjo! Vėjo!“

Iš pradžių buvo lengva ir smagu irkluoti. Nusijurus maž daug mylių, upė pradėjo vingiuoti. Su kiekvienu vingiu vėjas netikėtai stiprėjo, priversdamas keisti iškylos pobūdį, nes debegalėjome laisvai irkluoti ir dairydamiės džiaugtis gamtos grožiu krantuose. Reikėjo rimtai ir rūpestingai irkluoti, nes vėjas lengvai galėjo mus nupūsti į krantą, tad teko stipriai laikytis upės vidurio. Po kurio laiko visi raumenys pradėjo „skustis“ ir skaudėti, bet nebuvo kada ilsėtis. Pagaliau, po maždaug trijų valandų įtempto irklavimo, pamatėme savo kelionės tikslą. Tuo laiku pastebėjome, kad dvi mūsų kanojos laikėsi prie motorinio laivo. To laivo kapitonas buvo labai geros širdies ir paleido kanojas prie pat kranto. Jis palydėjo ir kitas dvi mūsų kanojas. Nebuvo lengva irkluoti, bet kitos keturios mūsų kanojos didžiavosi paties, be kitų pagalbos, savo jėgomis baigusios kelionę.

Greitai sukrovėme visas kanojas ir važiuojame atgal į dr. Algio ir Vijos Paulių sodybą. Ten atvykus, visi – jaunimas ir vadovai nusimaudė ir tada pasigardžiudami valgė skanią vakarienę. Po to dalis jų liko nakvoti pas Paulius, o kiti važiuojo namo.

Po tokios iškylos visi dalyviai tikrai bus gerai pasiruošę kanojų iškylos vasaros stovykloje. Tikėkimės, kad „Gero vėjo“ kitą kartą bus tik buriavimui.

Sesė Taiyda

1992 M. VASAROS STOVYKLOS

Liepos 6 - 11 d. – Jūrų skautų, -čių buriavimo stovykla Ludington, Michigan, netoli Rako stovyklavietės.

Liepos 11-25 d. – Chicagos skautų, -čių stovykla Rako stovyklavietėje, MI.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesči, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas | vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS J. BARTUŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
Praktika su Dr. P. Toussaint
10835 S. Western Avenue
Chicago, IL 60643
Tel. (312) 238-1133
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – širdies, plaučių, kraujotakos, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiame tiesiog | Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-8849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 738-4477;
Rez. (708)248-0067; arba (708)248-6561

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St., Chicago, IL 60644
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7-11 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. treči. uždaras, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šėd. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-8989 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VĖJŲ
IR ŽAIZDŲ GYDymas
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujotakos ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir | namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 585-2900 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2484 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElliott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUCIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-6100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

Kab. tel. (1-312) 588-0348;
Rez. (1-312) 779-8833
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4256 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia | vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priekaito akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽILOBAS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-827-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 588-3186
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Detalė iš skautiškos šeimos suvažiavimo Dainavoje – prisiminimas lietuviškos skautijos steigėjo a.a. Petro Jurgėlos, mirusio š.m. vasario 10 d. Nuotr. Vl. Bacevičius

LAISVŲJŲ TIK ŽODŽIAI

Jau kuris laikas eina žudynės vadinamoji Jugoslavijoje, kai viena tos dirbtinės valstybės dalis — serbai nori valdyti visas tautybes. Serbijos kariuomenės vadai ir prezidentas Slobodan Milošević yra komunistai, Tito auklėtiniai ir ipėdiniai. Jie nori visus paversti komunistams klusniais, nepaisant valstybinių ir tautinių skirtumų, istorinės praeities, nusiteikimų ir religijų.

Serbija prieš pirmąjį karą vienintelė buvo nepriklausoma, turėjo savo karalių ir konstituciją. Po karo serbai, pritariant karą laimėjusiems, sukūrė vieną valstybę, nors Kroatija ir Slovėnija anksčiau priklausė Austro-Vengrijai imperijai ir visai skirtingai valdžiai.

Po pirmojo karo serbai panorą sujungti visus slavus. Iš tikrųjų ne visi norėjo slavais pripažinti ir ne visi tokie buvo. Pokarinės Jugoslavijos teritorijoje gyveno apie pusę milijono vokiečių, kurie skirtingai auklėjosi ir skirtingu gyvenimu gyveno. Jų daugelis prieš karą emigravo į Rusiją ir vadinosi Volgos vokiečiais, bet jų giminės liko senoje gyvenvietėje. Tik antrojo karo metu dalis jų išsikraustė į Vokietiją ir Austriją, dalis išvyko į kitus kraštus, kai juos pradėjo serbai persekioti.

Kroatija visuomet norėjo turėti savo autonomiją arba nepriklausomybę. Jie buvo skirtingos istorinės praeities, skirtingos religijos ir skirtingo gyvenimo. Jų atstovai nebuvo priimti į serbų sudarytą parlamentą, kurį valdė karaliai. Nors paskiau kroatiai ir slovėnai buvo primami į parlamentą, bet serbams diktavo karaliai iki pat Povoilo II pasitraukimo ir užsieni. Tito komunistinė valdžia jam atėmė visas teises ir karališkas privilegijas. Nors serbai sudarė jungtinę valstybę, bet tik 1929 m. pripažino Jugoslavijos vardą, kurio anksčiau kratėsi.

Jungtinės Tautos nutarė visais balsais dviem susilaikius, kad Serbijai taikomi ekonominiai suvaržymai. Bet serbai bombarduoja Bosnijos-Herzegovinos sostinę Sarajevą, žudo žmones, neva ginami savo tautiečių, kurie gyvena šioje valstybėje. Jie sako, kad kovoja serbai, norėdami gyventi laisvai. Iš tikrųjų bombarduoja, iš patrankų sprogdina didžiulius namus ir įstaigas reguliari Serbijos kariuomenė.

Laisvieji Europos kraštai ir Amerika kalba prieš serbus ir jų žiaurumą. Reiškia pasipriešinimą žodžiais, bet jie mažai turi reikšmės prieš ginklus ir žudynes. Bosnijos-Herzegovinos valstybėje gyvena serbų ir kroatų. Daugumą sudaro slavai musulmonai. Jie nori valdyti laisvai ir savo krašte turėti ne svetimos kariuomenės ir svetimos ideologijos valdžią, bet savo žmones, nors ir maišytus.

Serbija iki šiol kovoja ne už religiją, kaip daugelis spėlioja, nes jie yra rytų ortodoksai, bet už savo valdžią, savo diktavimą, savo prekybą ir pramonę, kuri iš paskirų valstybių jiems duoda gerą pelną.

Žodiškos blokados jie never-

gina ir jos nebijo, nes dar pakankamai turi savo turtą. O kad miršta liaudis — svetima ir pačių serbų, tai komunistiniams vadovams nesvarbu — jie žmonių gyvybių nebrangina. Nors laisvieji Vakarai dažnai pavadina serbų nacionalizmu, kaip įprasta Vakaruose, bet jie nori turėti partnerį savo prekėms, pramonės gaminiams ir prielankumą kairiosios pasaulio pusės.

Vakarų žodžiai mažai turi reikšmės prieš ginklų kovą, nors ten yra Jungtinių Tautų apsaugos kariuomenė. Ji nieko nedaro — nėra tokio nutarimo. Tuo tarpu serbai naikina savo kaimynus, kad su jais būtų lengviau kalbėtis net tada, kai jie bus atsiskyre ir vykdą savo nepriklausomą politiką. Taip nuo jų kenčia Kroatija, Slovėnija, dabar Bosnija-Herzegovina. Serbai turi žmonių, ginklų, pinigų ir turto persvarą. Svarbiausia, serbai nori išlaikyti komunistinę nepalaidą, nors jis ir skirtingas nuo Rusijos komunizmo.

Karų metu padarytos klaidos atsiliepią vėliau. Juo labiau atsiliepią klaidos, padarytos po karų — pirmojo ir antrojo. Už tas klaidas užmoka nugalėtos ir suvienytos valstybės, kaip vadinamoji Jugoslavija (Pietuslavija), Čekoslovakija, Sovietų Sąjunga ir daugelis kitų jungtinių valstybių. Tautos, nors tai pavadina tik etniniais ginčiais, neišnyksta ir nepasitenkina savima valdžia. Nepasitenkimo nuo 1918 metų Jugoslavija, dirbtinai sujungta vienon valstybės, skirtingos tautos ieško ir praeityje ieškojo savų kelių, savo gyvenimo, savo pasireikimo kultūroje ir istorijoje.

Vakarai dažnai nežino ar nenori žinoti vidaus sunkumų, kai mėginama suderinti svetimas ir istorijoje skirtingai išsivysčiusias tautas, nors jos ir yra tos pačios rasės. Slavai turi daugelį kraštų, daugelį valstybių, bet neturi tarp savęs tokių ryšių, kuriuos jie patys palaikytų ir jaunojoje kartoje skelbtų. Juo labiau išsiskiria Jugoslavijoje, kai serbai skaičiuoja 40 su viršum procentų visoje valstybėje, bet nori būti visiems slavų kilmės žmonėms jungtinėje valstybėje valdovais ir diktatoriais.

Kai buvo karaliai, jis buvo tik serbas ir visus valdė. Kai karaliai buvo priversti palikti savo kraštą, serbai diktavo ideologiškai kitoms tautoms, persekiojo religijas, ypač katalikus ir musulmonus. Vieni ir kiti buvo slavai, bet su skirtinga praeitimi.

Nori ar nenori dabarties laisvieji kraštai jie turi imtis atsakomybės už žuvusius, už vidaus kovas, kai nori įsivyrati viena grupė ir viena ideologija. Vakarai atsakingi ne tik už savo tautas ir valstybes, bet atsakys ateityje ir už kovas Balkanuose, už serbų vykdomas žudynes, už vienų slavų su skirtinga kalba ir istorija neapjaukiant kitiems savo rasės žmonėms. Žvelgti į tą kraštą dabar yra visų laisvųjų pareiga, neiškiriant nė Amerikos. P.S.

KOVA DĖL VILNIAUS

KAZYS BARONAS

(Tęsinys)

Susitarimas nepasiektas, nes jo pagrindą lietuviai statė Vilniaus klausimą, pripažįstant visas teises Lietuvai. Lenkai tuo klausimu nenorėjo diskutuoti, pareikšdami, kad tolimesnių santykių ir problemų suregulavimas priklausys vyriausybės, atgavus Lenkijai ir Lietuvai nepriklausomybę. Be to, lietuviai reikalavo, kad lenkai nekotvotų su lietuviais, su lietuvių policija, palikdami taip pat ramybėje lietuvišką administraciją. Lenkai iš lietuvių reikalavo, kad jie užbaigtų uolų bendradarbiavimą su vokiečiais, ypač lenkiškos visuomenės terora. Tuo pasižymėjo lietuviškas saugumas (rašoma „sauguma“). Deja, lietuviai buvo toli ibridė ir kolaboravimo akligatvi, idant galėtų iš jos išlipti. Vėl lenkai negalėjo rezignuoti nuo išvalymo okupacinio aparato, neatsižvelgdami ar tai būtų lietuviai ar vokiečiai.

Gen. P. Plechavičiaus dalinių pralaimėjimas

Pradžioje 1944 m. Vilniaus apygardos „Armia krajowa“ pradėjo stiprinti diversinius veiksmus, išstumdamą vokieškas igulus bei lietuvių policiją, lietuvišką administraciją, pakeisdama ją lenkiška. Vokiečiai liko tik didesniuose miesteliuose, pajėgiami kontroliuoti geležinkelius ir pagrindinius kelius. Vilniaus krašto vakariniai plotai jau buvo lenkiškos rankose, o rytiniai — sovietinių partizanų.

Vokiečiai, ieškodami kovos kelio su „Weisspolsische Bonden — Baltaleniškam gaujam“, naudojo seną taisyklę — „skaldyk ir valdyk“. Pirmiausia jie paėmė lenkų-lietuvių antagonizmą, mėgdindami jį dar pagilinti ir nesantaiką paskleisti.

Tokia proga atsirado 1944 m. sausio mėn. Mikulikiškėse, kur lietuvių policija kovoje su AK daliniais patyrė didelių nuostolių. Ju laidotuvės (žuvo 20 policininkų) išaukė didelės priešlenkiškas demonstracijas Vilniuje ir Ašmenoje. (Lietuvių kovos su lenkų partizanais raudonajai armijai AK daliniai turėjo parodyti, kad jie yra „šių namų“ šeimininkai, manifestuodami suverenines Žečpospolitos teises išlaisvintose žemėse. Vilniaus apygarda buvo padalinta į paskiras sritis: 1. Vilniaus apskritis, vadovaujama mjr. Antano Alechno-

vičiui įsteigti specialius lietuviškus dalinius kovai su lenkiškom gaujom, kurios taip pat graso lietuvių tautai. Gen. P. Plechavičius šį pasiūlymą priėmė viena mintim — kad jo daliniai ne tik kovos su AK, bet bus užuomazga būsimos nepriklausomos Lietuvos kariuomenės. Kaunijoje pradėti Lietuvos Vietinės Rinktinės formavimo darbai ir jau 1944 m. kovo mėn. permetant dalinius ir Vilniaus kraštą, pasirošiant „atsiskaitymui“ su lenkiškais partizanų daliniais. Keliose vietovėse prieita prie kovos, pergale švenčiant lenkų pusėje. Nugalėti lietuviški daliniai buvo nuginkluoti, nurengti, paleidžiant karius su baltiniais. Toks Plechavičiaus karių pažeminimas, užgaunant jų garbę ir išdidumą, dar labiau pagilino neapykantą lenkam, tad sunku tą šiandien pavadinti garbingu žingsniu. Tačiau tuometinėje padėtyje emocijos emė viršų prieš šaltą ir apgalvotą svastytą.

Prie lemiamo mūšio prieita gegužės mėn. iš 13 ir 14 dieną prie Mūrinės Ašmenos. Kelios sujungtos AK brigados puolė lietuvių batalioną. Po valandos kovos, kaip ir visuomet, lietuvių pasidavė. Nuginklavus ir nurengus juos paleido.

Patirti gen. P. Plechavičiaus pralaimėjimai privėdė prie katastrofinės jų karinės vertės ir prie masinio bėgimo. Dėl to gen. P. Plechavičiaus daliniai buvo vokiečių paleisti. (Tikras šių kovų vaizdas randamas Z. Raulinaičio leidinyje „Lietuvos Vietinės rinktinės istorijos dokumentai“ — K.B.).

Pasirošimas „Audrai“

Vilniaus apygardos komendantas plk. Aleksandras Krzyżanovskis (slapyvardis „Wilk“), ruošė paskutinį planus, „Audros“ veiksmui (puolimui), kadangi frontas Gudijoje ėjo Bobruisko, Mogilevo ir Oršos link. Nutarta neruošti tautos sukilimo, bet vesti kovą užpakalinėse vokiečių fronto linijose, vykdamt veiksmus susisiekime. Įžengiančiai raudonajai armijai AK daliniai turėjo parodyti, kad jie yra „šių namų“ šeimininkai, manifestuodami suverenines Žečpospolitos teises išlaisvintose žemėse. Vilniaus apygarda buvo padalinta į paskiras sritis: 1. Vilniaus apskritis, vadovaujama mjr. Antano Alechno-

vičiaus, 2. šiaurės — mjr. Mečislovo Potackio, 3. Ašmenos kpt. Česlovo Dėbickio. Vilniaus igulos komendantu buvo mjr. Leonas Koplevski. 1944 m. birželio mėn. pradžioje „Wilk“ savo štabą perkėlė į Dieveniškų vietovę (apie 50 km nuo Vilniaus — K.B.). Vilniuje liko jo pavaduotojas plk. — Luboslaw Krzeszowski.

„Aušros Vartų“ karinis pasirošimas

Netikėtai iškilo dvi nuomonės: „Wilk“ darė „Audrai“ planus, tuo tarpu Naugarduko apygardos mjr. Motiejus Kolenkivič nuomone, vien tik sporadinais puolimais vokiečių užfrontėje, efektas bus lygus nuliui. Įvykdyti politinę demonstraciją reikia užimti didelį miestą. O juo buvo Vilnius. Užėmus šį kultūrinį, ekonominį ir mokslinį Žečpospolitos miestą, būtų parodytas jo lenkiškumas ne tik prieš sovietinę vyriausybę, bet taip pat ir sąjungininkus.

„Vilkui“ buvo pristatytas M. Kolenkivičiaus (slapyvardis „Kotvič“) planas, numatant prie Vilniaus sukonzcentruoti visas Vilniaus ir Naugarduko partizanines jėgas, puolant miestą kartu su Vilniaus viduje esančiais daliniais. Šis puolimas turėjo įvykti dar prieš sovietinių dalinių įžygiavimą į Vilnių, „Kotvič“ planas buvo entuziastingai priimtas ir „Vilko“, remiant jį Lenkijos apygardos vyriausybės atstovybę.

Pabaigoje gegužės mėn. „Wilk“ šį planą pristatė vyriausiam AK štabe, taip pat gaudamas sutikimą. Birželio mėn. 1 d. Naugarduko AK apygarda buvo priskirta prie Vilniaus, duodant puolimui „Aušros Vartų“ vardą.

1944 m. birželio mėn. 14 d. Varšuvoje įvyko pasitarimas, dalyvaujant Vilniaus ir Naugarduko komendantams. Vyriausis vadas gen. T. Bor-Komorowski galutinai patvirtino „Aušros Vartų“ planą, paskirdamas „Vilka“ visos operacijos vadu. Gen. Bor-Komorovski igaliojo „Vilką“ prisistatyti sovietiniams daliniams generolo laipsniu, suteikiant didesnę prestižą pasikalbėjimuose su raudonosios armijos vadovybe.

Birželio mėn. 20 d. „Wilk“ grįžo į Dieveniškės, įsakdamas savo štabo viršininkui paruošti skubų ir pilną viso puolimo planą. Uždavynys buvo nepaprastai sunkus, kadangi lenkam nebuvo žinomi vokiečių įsitvirtinimai Vilniuje, kokio dydžio igula, nežinomas buvo raudonosios armijos priartėjimas prie Vilniaus, laikant

galimą liepos mėn. 10 dieną. Birželio mėn. 26 d. „Wilk“ pasirašė įsakymą ir tik tris dienas prieš didelę raudonosios armijos ofenzyvą. Įsakymas buvo skubiai išsiuntinėtas visų dalinių vadams. Papildomas įsakymas, skelbiant puolimą liepos mėn. 7 d. 23 valandą buvo išsiuntinėtas liepos mėn. 3 d. Tą pačią dieną „Wilk“ savo štabą iš Dieveniškų perkėlė į Vilkobariškes, tik 20 km nuo Vilniaus. Deja, paduotas puolimo laikas pasirodė netinkamas dėl raudonosios armijos greito žygiavimo.

Baimė lenkų stovykloje, nes sovietai pirmi prieš AK gali pulti Vilnių. Tad visam „Aušros Vartų“ planui reikėtų statyti didelį klaustuką. Tokioje padėtyje vienintelė išeitis buvo pagreitinti puolimą, suduodant smūgi Vilniui iš liepos mėn. 6 ir 7 dieną. Tai būtų vienintelis plano realizavimas, užimant Vilnių dar prieš raudonąją armiją. Neturėdamas kitos išeities „Wilk“ priėmė šį nutarimą, nors nežinojo, ar į Vilniaus pakraščius laiku galės atvykti visi Naugarduko ir Vilniaus apygardos daliniai. Liepos mėn. 7 d. rytmečiu puolime dalyvavo: „Phoreckio“ dalinys su 2,200 partizanų, „Jaremy“ — apie 1300 ir miesto daliniai (Kalvarijos rajono batalionas ir kuopa „Šarych Šeregov“) apie 600 vyrų — iš viso 4,200 lenkų partizanų. Tuo tarpu visos sujungtos Naugarduko ir Vilniaus jėgos sudarė per 14 tūkst. vyrų. Tad „Aušros Vartų“ operacijoje dalyvavo tik trečdalis partizanų.

Vilniaus brigados ir Naugarduko batalionai miestą puolė iš rytų ir pietvakarių, sulaukėdami visose puolimo linijose stiprų pasipriešinimą — stipria kulkosvaidžių ir šarvuotų ugnimi lenkų puolimais iš netolimo Kirtimų (Porubanek) orauosio. Lūžo lenkų partizanų puolimas. Tik Belmonto priemiestyje pavyko vienam būriui išlaikyti savo užimtas pozicijas iki pat sovietinių karių atvykimo.

Raudonosios armijos pagrinda sudarė pėstininkai, šarvuoti ir motorizuoti daliniai, taip pat remiami lėktuvų ir artilerijos. Nežiūrint tokių didelių jėgų, sovietų mėginimas tuoj pat užimti Vilnių nepavyko. Vilnius buvo paverstas į tvirtovę. Tad teko vesti sunkias kovas pačiame mieste. Jos vyko visą savaitę.

Kartu su įsibrovusiais į miestą iš rytų ir pietų pusių sovietiniais daliniais, šiaurinėje Vilniaus dalyje į kovą stojo „Kalvarijos“ partizanai. Atkak-

MARIJONŲ ISTEIGĖJAS STANISLOVAS PAPCZYNSKIS — GARBINGAS DIEVO TARNAS

Marijonų vienuolijos generalinis vyresnysis ir generalinis postulatorius kun. Donaldas Petraitis praneša, kad Šv. Tėvas Jonas Paulius II birželio 13 d., šeštadienį, 11:30 val. Apaštalinų Rūmų Clementino saleje paskelbė, kad Stanislovas Papczynskis, Marijonų vienuolijos steigėjas, yra praktikavęs heroiškas dorybes ir nuo šiol galima jį vadinti Garbinguoju (Venerabilis) Dievo Tarnu. Dekreto skelbimą oficialiai pristatė Šventųjų skelbimo kongregacijos kardinolas ar arkivyskupas. Marijonų vienuolijai atstovavo generalinis postulatorius kun. Donaldas Petraitis, MIC.

lioje kovoje, remiant sovietinei artilerijai, lenkai užėmė stiprų gynybos mazgą Šeškinės kalne, sunaikindami taip pat paskirus pasipriešinimo punktus Kalvarijos rajone. Daugumas vokiečių laiku pasitraukė į kairiąją Neries pusę, išsprogindami Žaliąjį tiltą. Pagrindinės bataliono jėgos kartu su raudonąja armija laisvino vidurmiestį. „Šarych Šeregov“ kuopos kariai du kartus kėlė baltai-raudoną vėliavą Gedimino kalne, du kartus sodinėjai ją nuėmė. Didelių lenkų laimėjimų reikia laikyti vokiečių vadovybės bunkerį Subačiaus gatvėje.

Liepos mėn. 13 d. Vilnius buvo išlaisvintas (o gal naujai pavergtas! — K.B.). Dalis vokiškos igulos, apie 3 tūkst. vyrų dar tą pačią dieną praiveržė iš apsupimo. Vokiečiai prie Vokės persikėlė per Nerį, paimdami trumpiauji keliai ir Kaimiadoris ir Kauną. Besitraukiančius vokiečius netikėtai prie Krauciūnų puolė „Vengielno“ daliniai. Po kelių valandų kautynių vokiečiai prarado beveik trečdalį vyrų.

Visai teisingai prisiminimų autorius rašo, kad „Aušros Vartų“ planas buvo iš anksto pasmerktas pralaimėjimui. Kodėl? Pirma — vokiečiai Vilnių paverė tvirtove. Mūsų sostinėje buvo per 17 tūkst. gerai ginkluotų karių su šarvuotais, 270 patrankų bei kitos rūšies įvairių ginklų. Tuo tarpu lenkų pusėje buvo tik šautuvai, granatos, o saudmenų atsargos kelioms valandoms. Be to, lenkai, neįvertino priešo.

(Bus daugiau)

ŽVILGSNIS Į VILNIAUS SENAMIESTĮ

PETRAS MATEKŪNAS

27

Koplyčia buvo pastatyta barokinio stiliaus, bet vėliau ji buvo restauruota ir jai suteiktas neoklasikinis stilius. 1830-1840 m. laikotarpyje kairėje jos pusėje prie Šv. Teresės bažnyčios buvo pastatyta neoklasikinio stiliaus galerija su stikliniais langais, kad iš jos būtų galima matyti laikomas prie stebuklingosios Marijos paveiklo pamaldas.

Aušros Vartų koplyčios fasadas, žiūrint iš Bazilijonų gatvės, susideda iš trijų dalių, būtent, vartų angos, koplyčios ir trikampio su bokšeliu, kuris baigiasi kryžiumi (bokštelyje yra pakabintas nedidelis varpelis). Jos frontiniame fasade yra trys langai. Vidurinis langas yra žymiai platesnis ir aukštesnis už šoninius. Visi trys langai ir vartų anga baigiasi pusapokrimitu. Apatinėse langų dalyse yra geležinės tvorėlės. Kai vyksta pamaldos, esant geram orui, vidurinis langas kartais atidaromas ir pro jį gerai matyti iš gatvės pusės kaip kunigas laiko mišias. Fasadą dar puošia keturi doreniški piliastrai, o trikampio fasade akis, iš kurios į visas puses eina spinduliai. Po akimi užrašyta lotyniškai „Mater Misericordia“, o koplyčios frontone tarp piliastrų? vienoje pusėje „sub tuum praesidium“, o kitoje? „Confugimus“ (Gailėtingumo Motina, Tavo apgynimo šaukiamės).

1927-1932 m. Aušros Vartų koplyčia buvo pagrindinai atremontuota. Lotyniškas užrašas buvo

pakeistas lenkišku. Vilniaus lietuviai griežtai protestavo, bet arkivyskupas R. Jėlbzykovskis su visa lenkiška dvasiškija nekreipė dėmesio. Bet Lietuvai atgavus Vilnių, senasis lotyniškas užrašas buvo grąžintas.

Antrasis Aušros Vartų fasadas yra kitoje pusėje buvusios gynybinės sienos. Virš vartų angos sienos plokštumoje yra išdėstytos 9-nios mažos angos ir jos viduryje didelė niša su kryžiumi, o artika papuošta reliefiniais stikais, kuri atskirta nuo koplyčios sienos kamznu. Artikos centro apskritime yra Vytis, o šonuose tuščios nišos. Tarp tuščių nišų ir apskritimo, kuriame yra Vytis, atvaizduoti lyg „arkliai“ su sparnais, kurie priešakiniams kojoms atsirėmę į apskritimą.

Aušros Vartų koplyčios vidus erdvas. Viananavė aukšta ir šviesi. Jos lubos skliautinės ir papuoštos augalinio motyvo ornamentais. Altorius, kaip ir pati koplyčia, neoklasikinio stiliaus, kurį puošia 4 kolonos su kapiteliais, tarp kurių stovi nedidelės statulos, o virš altoriaus išpaušta simbolinė akis. Altoriuje pastatytas Marijos paveikslas, kurį gerbia ne tik katalikai, bet ir kiti krikščionys, neiškiriant ir žydų, kurie eidami pro Aušros Vartus, visuomet nusiimdamo kepurės.

Aušros Vartų Marijos paveikslas, kaip mano tyrinėtojai, buvo sukurtas 16 šimt. pradžioje. Paveiklo autorius nežinomas. Prieinama net prie išvadų, kad Marijos paveikslas yra įkūnyta Barboros Radvilaitės veido išvaizda, nes esąs didelis panašumas tarp Barboros Radvilaitės ir Aušros Vartų Marijos paveikslų.

1927 m. iš popiežiaus buvo gautas leidimas Marijos paveikslą iškilmingai vainikuoti. Paveikslas tuoju buvo atnaujintas. Konservavimo darbą atliko prof. Jonas Rutkovskis. Kai buvo nuimti sidabriniai drabužiai paaiškėjo, kad paveikslas nupaišytas ant 5 sujungtų ažuolinių lentelių, kurių bendras plotas 2X1,63 m., o storumas 2 cm. Paveikslu buvo rasta net

2683 skylutės, kurios padarytos prikaland sidabrinis drabužiai ir votus.

Sidabriniai Marijos drabužiai yra rankų darbo, sudėti iš 13-kos dalių, padaryti auksakalių cecho Vilniuje, išpuošti baroko stiliaus rožėmis, gvazdikais ir chrizantemomis.

1927 m. liepos 2 d. paveikslas buvo vainikuotas dviem aukso vainikais. Arkivysk. R. Jėlbzykovskis, lenkiška kurija ir kapitula prašė popiežiaus, kad jiems būtų leista paveikslą vainikuoti „Lenkijos karalienės“ titulu. Popiežius nesutiko. Leido vainikuoti tik Šv. Marijos — Gailėtingumo Motinos“ titulu (Mater misericordiae). Buvo surengtos didžiulės iškilmės, kuriose dalyvavo lenkų prezidentas, ministrai, 31 vyskupas, daug kunigų, ir, žinoma, Lenkijos ponų įvykusias iškilmes plačiai aprašo savo knygoje „Vilniaus goltota“ prof. M. Biržiška.

Prie Marijos paveikslų yra daug prikabinta sidabrinų votų. Priskaičiuojama apie 14,000. Juos yra prikabinę tikintieji už suteiktas Marijos malones.

Marija atvaizduota pusiau, jos galva supra paauksuota aureole su spinduliais ir tarp jų 12 žvaigždžių. Galva palenkusi į dešinę pusę. Veido bruožai malonūs, akys aštrios ir nukreiptos šiek tiek žemyn į altorių. Rankas laiko kryžiumi ant krūtinės sudėjusi. Paveikslas laikomas uždegtais. Per iškilmingas pamaldas, kad galėtų ją žmonės matyti, užuolaidos virvelių pagalba atidaromos. Ar tai buvo stebuklas, ar tik pripuolamas atsitikimas, kad tu užuolaidų niekaip negalėjo atidaryti, kai 1920 m. sausio 25 d. Juozas Pilsudskis su iškilminga svita ir nuncijum arkiv. Rati (vėliau popiežius Pijus XI), paskirtas Lenkijai, atvykęs į Vilnių, aplankė Aušros Vartus.

(Bus daugiau)

Aš juokiuosi tyliai iš tu, kurie sako man galėsią pakenkti. Juk jie negali prieiti prie to, kas tikrai yra mano ir kuo aš gyvenu. Epiktetas

Griežtai kalbant — nėra dorybės be savęs paties pergalės ir nieko neverta tai, kas mums nieko nekainuoja. De Maistre

NETEISINGUMAS OSI ĮSTAIGOJE

RASA RAZGAIČIENĖ

Birželio 12 d. Americans for Due Process praneša, kad JAV-ių Teisingumo departamento vidaus priežiūros skyrius — Office of Professional Responsibility (Profesinės atsakomybės skyrius), yra pradėjęs intensyvią patikrinimą Office of Special Investigations (OSI) procedūru. Birželio 12 d. Los Angeles Times pirmame puslapyje plačiai rašoma apie ukrainiečio J. Demjanjuko ir kroatų A. Artukovič bylą perpatikrinimą, kurias OSI buvo iškėlus.

Demjanjuko ir Artukovič šeimos yra daug metų teigę, kad OSI yra neskrupulinga organizacija, kuri yra sukusi, melavusi po priesaiką ir nuslėpusi informaciją, kuri išteisintų apkaltintuosius. „Jeigu šie šeimų kaltinimai pasitiks“, rašo Los Angeles Times, „tai gali parodyti, kai čia nebuvo tik vienkartinės OSI padarytos klaidos, bet kad tai buvo visa serija tyčia padarytų iškrypimų“.

Radoslav Artukovič yra nuo pat pradžių gynęs savo tėvą ir kelęs OSI neteisėtus metodus. Jis teigia, kad OSI yra peržengusi visas ribas ir svariai nusikaltusi teisingumui. Jaunasis Artukovič pareiškė, kad Teisingumo departamento sprendimas ištirti OSI veiklą jį labai patenkina. „Yra mano nuomone, kad pati mūsų teisingumo sistema yra gera. Tačiau kai kurie žmonės iš OSI įstaigos išnaudojo šią sistemą, kad laimėtų. Gaila, kad tai padaryti jie naudojo melagingus įkalčius, nepagrįstus kaltinimus ir kad Teisingumo departamento OSI personalas melavo. Tai neatneša garbės Amerikos Teisingumo departamentui“.

J. Demjanjuko byloje Cincinnati apeliacinis teismas savo iniciatyva yra iš naujo atidavęs bylą gildinti, ar Demjanjukas buvo išduotas Izraeliui naudojantis neteisėta informacija. Demjanjuko šeima teigia, kad OSI žinojo, kad kitas asmuo, t.y. Ivan Marčenko, buvo tikrasis Ivanas Žiaurusis jau 1978 metais.

A. Artukovič buvo OSI išduotas Jugoslavijai, kuri po komunistinio teismo jį sušaudė 1988 metais. Jis buvo 88-erių metų amžiaus. A. Artukovič byloje Teisingumo departamento tyrinėtojai jau kelintą sykį susitinka su jo sūnaus pasamdytu

istoriku, kuris Kroatijos archyvuose yra radęs medžiagą, kuri rodo, kad nusikaltimo įvykiai, dėl kurių A. Artukovič buvo išvežtas, niekuomet neįvyko. OSI istorikas Patrick Treanor šią informaciją archyvuose buvo matęs jau 1983 m. spalio 6 d., tačiau OSI ją nuslėpė. Nors P. Treanor dar tebedirba OSI, Teisingumo departamentas neleidžia jam kalbėti su spauda ir komentuoti.

„Tai yra bjaurus, šaltai ir tyčia padarytas ne to žmogaus apkaltinimas“, pareiškė J. Demjanjuko gynėjas advokatas Izraelyje Yoram Sheftel. „Demjanjuko byloje OSI patraukė į teismą neteisėta žmogų, o mano tėvo byloje, jie nuteisė žmogų už nusikaltimus, kurie niekuomet neįvyko“, pasakė Radoslav Artukovič.

OSI įstaigos štabas šiuo metu susideda iš 42 asmenų, kurių tarpe yra advokatai, istorikai, tyrinėtojai ir administratoriai. OSI yra išpilielinusi 41 asmenį ir deportavusi 30 asmenų per savo 13 metų veikimo laikotarpį. Nors Americans for Due Process bei pagrindinės išsivijios pabaltiečių ir ukrainiečių organizacijos yra ilgai protestavusios prieš OSI naudojamas metodus, nei vienas JAV-ių vyriausiasis prokuroras nėra apsiėmęs rimčiau ištirti ir peržiūrėti keliamus kaltinimus prieš OSI. Šiuometinės JAV-bių vyriausiasis prokuroras William P. Barr yra išreiškęs susirūpinimą, kad OSI gal panaudojo kaubojų („cowboy“) taktiką, ieškant apkaltintųjų. I-tarimas kyla nuo OSI panaudojimo abejotinu įkalčiu federaliniuose teismuose iki ignoravimo liudijimų, kurie būtų susilpninę OSI bylas.

„Daug metų yra tekę viešum non kelti OSI prasižengimus teisingumui ne tik Demjanjuko ir Artukovič byloje, bet ir visoje eilėje lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių. Kaip gaila, kad šis patikrinimas ateina taip vėlai, po to, kai tiek daug jau OSI padaryta žalos mūsų visuomenėms. OSI apkaltintieji, kurie nesulaukė šios dienos ir mirė išskankinti šios įstaigos siautėjimo, gal dabar taip pat išsisės ramiau“, pareiškė Rasa Razgaitienė, Americans for Due Process koordinatore.

Susitikimas su ambasadorium Stasiu Lozoraičiu Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Iš k. į d.: Jim Liautaud, Stasys Balzekas Jr., Frank Zapolis, Daniela Lozoraitienė, Lozoraitis, Stasys Balzekas ir viešnia iš Lietuvos.

Jono Tamulaičio nuotr.

LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINĖ ATĖNUOSE

Pasiruošimai į olimpines kvalifikacines varžybas prasidėjo pilnu tempu. Lietuvos krepšinio rinktinė atsiseikino su Lietuva ir išvyko į turnyrus, kurie, tikime, nuves juos į Barceloną. Pirmas sustojimas Atėnuose, kur Lietuva dalyvavo keturių tautų turnyre ir laimėjo antrą vietą. Prieš išvykdam į užsienį Lietuvos reprezentantai laimėjo turnyrą Kaune, kuriame dalyvavo suomių, latvių, baltarusių, lietuvių I, lietuvių II rinktinės bei University of Illinois komanda iš Urbano. Čia Lietuvos pirmoji rinktinė atsilygino latviams už pralaimėjimą Oslo, taip pat laimėjo prieš Illinois universitetą 96:75 santykiu.

Atėnuose jų laukė kur kas kitokie oponentai. Graikai ir italai praeitios Europos pirmenybėse būdavo tarp 5 geriausių komandų. Lietuviai atvyko čia geriausiame savo sąstate. Tik gaila, kad nėra nei vieno Amerikos lietuviu — negautas FIBA sutikimas. Tad nei Aleksyso, nei Šimkaus čia nėra. Šis FIBA nuosprendis yra gan keistas ir žymiai skiriasi nuo ledo ritulio federacijos sprendimo, kuris praėjusioje žiemos olimpiadoje leido Italijai į savo sąstatą įtraukti du trečdalius Amerikoje gimusių žaidėjų. FIBA rėmė savo poziciją tuomi, jog šie žaidėjai neišgyveno reikalavimų trejų metų Lietuvoje. Tik nežinau, ar tu ponų kas paklausė, ar Lietuva iš viso egzistavo kaip atskira valstybė trejus metus. Oi, Dievulėliau, net šurpas paima pagalvojus kas būtų atsitikę su Europos meisteryte 1937-tais ir 1939-ais metais, jei toks sprendimas būtų tada galiojęs...

Lietuva — Italija 120:97
Italų žaidimo stilius labai atitiko lietuviams. Viskas greitai. Marčiulionio, Kurtinaičio, Chomičiaus greičio mašiną italams buvo sunku stabdyti. Bendrai kalbant, lietuviai spartai yra gerai pasiruošę — tokia jų buvo krepšinio mokykla. Šlubuoja jie lėtame, metodiškame žaidime, kur priešininkas gerai dengia. Dar yra kelios savaitės, tikimės, kad ši spraga bus užlopyta. Prieš Italiją taškus pelnė: Marčiulionis 32, Kurtinaitis 26, Sabonis 23, Chomičius 10, Krapikas 8.

Graikija — Lietuva 83:81

Didžiausia lietuvių klaida buvo ta, kad išvakarėse stebėjo Graikijos — Prancūzijos žaidimą. Čia graikai, žaisdami prieš gan silpną priešą, per daug nesistengė ir bendrai nelabai kaip žaidė. Mūsų vyrai nutarė, kad su graikais nebus vargo. O mes jų puikiai žinom, kad atsitinka su visišku aiškumu, jei juos pradedi skaičiuoti dar jiems neišsiperėjus... Lietuviai neįvertino priešų. O graikai vedė lėtą, apgalvotą žaidimą. Graikų pusėje pasižymėjo Europoje garsų jų žaidėjas Ionakis, kuriam pasisekė pelnyti 35 taškus, iš kurių 5 buvo tritaškiai. Be to jis gavo mesti eibę baudų. Pridera paminėti, kad abu teisėjai buvo graikai. Iš mūsų puikiai pasirodė Karnišovas, sužibėjęs keliais vikriais praėjimais, ko mažai pastebėjome jam žaidžiant Seton Hall. Gerai jis darbovosi ir po krepšiu, pagelbėdamas Saboniui. Rungtynėms baigiantis ir esant 83:81 graikų naudai, Krapikas metė tritaškį ir pataikė. Tačiau jis nebuvo užskaitytas. Mūsų trenerių nuomone, šis teisėjų sprendimas turbūt buvo teisingas, nes kamuolys atspilė nuo Gintaro pirštu jau švilpukui aidint, kaip ten bebūtų, galime padaryti kai kurias išvadas: 1. Lietuviai graikams buvo lygiavertis priešas ir žaidžiant neutralioje aikštėje visai galėtų būti. 2. Lietuviams sunkiau žaisti prieš komandą, vedančią lėtą, apgalvotą žaidimą. 3. Pagal Marčiulionį, „mums reikėjo šalto dušo, kad atsipeikėtumėm“.

Per šias rungtynes lietuviams taškus pelnė Marčiulionis 23, Karnišovas 16, Sabonis 14, Kurtinaitis 9.

Lietuva — Prancūzija 109:78

Prancūzija, atrodo, neturi formos, kokią turėjo pokario metais. Šiose rungtynėse mūsų jaunimas gavo progos pasirodyti — žaidė visi 12 žaidėjų. Prancūzija nelaimėjo nei vienu rungtynių ir liko ketvirtoje vietoje. Iš mūsų taškus pelnė: Sabonis 28, Marčiulionis 20, Karnišovas 16, Kurtinaitis 15, Brazdauskis 7, Einikis 6. Šiuose rezultatuose nematome Chomičiaus pavardės. Jis Atėnuose žaidė su įskeltu šonkauliu ir dviem išnarintais pirštais. Kadangi jis tapo išrink-

tas komandos kapitonu, tai nors ir skausmuose, jis stengėsi neapvilti savo kolegų ir traukė iš paskutiniųjų. Jo rungtynėse padaryti 3 taškai byloja, kad kažkas buvo netvarkoje. Po šių rungtynių mūsų treneriai nutarė Valdui duoti vieną savaitę atostogų, apsigydyti. Taigi, jis Ibizos turnyre birželio 14-15 d. nedalyvaus.

Turnyro žvaigždės

Kaip Europoje priimta, po kiekvieno turnyro yra sudaromas simbolinis geriausių žaidėjų penketukas. Į jį pateko graikas Ionakis, prancūzas Occansey ir 3 lietuviai — Sabonis, Marčiulionis ir Karnišovas. Mūsų vyrai pasižymėjo ir kituose frontuose. Marčiulionis užėmė antrą vietą taškų medžioklėje (vidurkis 25), pirmą vietą kamuolio perdavime ir pirmą vietą baudų susirinkime — gavo mesti baudas 29 kartus, beveik 10 per rungtynes. Sabonis nuskynė lankus atšokusį nuo lentų kamuolių nuėmiuose.

Ibizos saloje

Dalyvavę spaudos konferencijoje birželio 12 d. vakare Barcelonoje, mūsų vyrai kitą dieną nusileido žydrosios Viduržemio jūros saloje Ibizoje, kurioje praleis keletą dienų ir dalyvaus Anglijos, Bulgarijos ir Ispanijos rinkinių turnyre. Tai bus paskutinis oficialus turnyras ir jėgų išbandymas prieš prasidedant Olimpiados kvalifikacinėms rungtynėms. Grupė, kurion pateko Lietuvai, rungtyniaus Badajoz mieste, Ispanijoje, visai prie Portugalijos sienos. Kitų grupių turnyrai vyks Bilbao, Granada ir Nurcia miestuose.

Mūsų pirmos rungtynės bus su Olandija birželio 22 d. Birželio 23 d. Didž. Britanija, birž. 24 d. prieš Vengriją, birž. 25 d. su Estija, o birž. 26 — prieš buvusią Sov. Sąjungą. Iš šio turnyro dvi geriausiai pasirodžiusios komandos patenka į 8 tautų finalinius žaidimus. Čia kiekviena komanda žais su kiekviena, išskyrus tą, su kuria jau buvo žaista savo grupėje. Atsineštas rezultatas iš grupinių žaidimų prieš į finalą patekusią komandą galioja ir čia. Šie finalai vyks Zaragoza mieste birželio 29 — liepos 5 dienomis. Keturių komandų, surinkusių daugiausia laimėjimų, išsikovo sau teisę ir bilietą į Barceloną.

Remigijus Gaška

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis
Irena Blinstrubienė
Nuosavybių pardavimas. **INCOME TAX**
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NERINGA Restoranas
2632 W. 71 St., Chicago, IL 60629
tel. 312-476-9026
turi naujus savininkus.
Mes kviečiame jus atsilankyti ir paragaut mūsų gaminamus geriausius Marquette Parke lietuviškus bei amerikietiškus valgius. Marquette Pk. apylinkėje pristatome į namus be mokesčio Siūlome savaitinius kuponus už pastovią kainą.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis | **Hermis Deckys**
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

SUPLANUOJAME
Jūsų biznio reikalus Lietuvoje.
Kalbame 3 kalbomis, profesionaliai patarnaujame surandant įvairius biznio kontaktus. Atliekame raštinės darbus, sutinkame kargo siuntas, padarome rezervacijas suplanuojame dienotvarkes, maršrutus.
Kreiptis:
Diana Kuznecova
Filarėtų 17-5
Vilnius 2007
Lithuania

Vilniuje, centre, parduodamas butas 2-jų kambarių ir virtuvės. Skambinti į Vilnių: Tel. 73-79-48, tel. 63-82-49.

PASAUKĖ MANE...

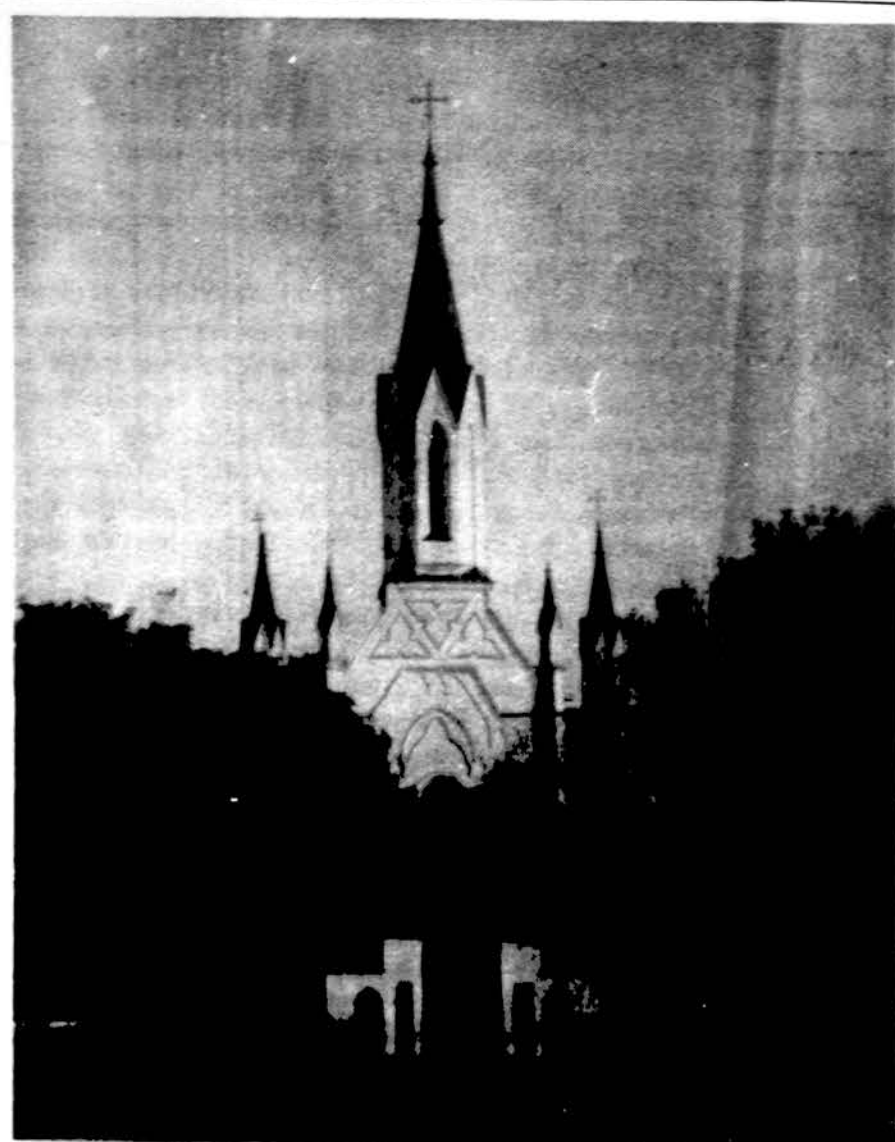
Ši knyga — tai dabartinio Popiežiaus Jono Pauliaus II biografija, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl., spaudė „Vilties“ spaustuvė Vilniuje 1990 m. Kaina 4 dol. Su peruntimu — 6 dol. Il-linois gyventojai dar pridėda 32 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

DRAUGE GAUNAMI NAUJUSI LEIDINIAI

THE LITHUANIAN HERITAGE: THE MANY VIEWS OF YOUTH. D. Račiūnas, A. Saulaitis SJ, Marija Stankus. 212 psl. ...	\$25.00
PHYSICIAN AT THE CROSSROADS, atsiminimai. J. Mikelionis, M.D. 207 psl.	\$11.00
BALTIC STATES VS. THE RUSSIAN EMPIRE 1000 years of struggle for freedom. Val. Ramonis. 79 psl.	\$5.00
THE SAMOGITIAN CRUSADE, trylikto amžiaus istorija. William Urban. 304 psl.	\$20.00
A PRIEST IN STUTTHOF, pergyvenimai koncentracijos stovykloje. Stasys Yla. 294 psl.	\$15.00
ATSIMINIMAI NEPRIKLAUSOMYBĖS KE-LIAIS. Martynas Yčas.	\$20.00
LIETUVIŲ-ANGLŲ KALBŲ ŽODYNAS. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 511 psl.	\$12.00
ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS. V. Baravykas. 590 psl.	\$12.00
SENATVĖS DIENOS, pensininko atsiminimai Aleksandras Pakalniškis. 536 psl.	\$12.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Musnikų, Ukmergės apskr., bažnyčia. Šios bažnyčios atvaizdas reprezentuoja Lietuvos bažnyčias „American Peoples“ enciklopedijoje.

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija „ZAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

L. TULABA

Netikėtai Viešpats pasiūkė pas save mons. V. Mincevičių. Jis mirė savo vasarnamyje Aostojė š.m. gegužės mėn. 31 d. Palaidotas Romoje Campo Verano kapinėse, Šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje, dalyvaujant vysk. Deksnui, Šv. Kazimiero kolegijos vadovybei, auklėtiniams ir daugumai Romoje gyvenančių lietuvių. Palydėjome jį su liūdesiu širdyje ir su malda lūpose. Dievas jam bus gailėstingas, o Lietuva liks jam giliai ir neužmirštamai dėkinga.

Mons. Vincas gimė 1915 m. spalio 20 d. Vokietijoje, Silezijoje, Lauban'o miestelyje, netoli Breslau. Ten tėvai atsirado greičiausiai dėl to, kad tėvas išvengtų karinės prievolės caristinėje Rusijoje. Tėvai buvo kilę iš Liudvinavo, Suvalkijoje. Karui pasibaigus, grįžo į Lietuvą, į Liudvinavą. Čia Vincukas augo, mokėsi, kol - jau jaunuolis - išvyko į Italiją ir įstojo į saleziečių. Čia užbaigė vidurinį - licėjus mokslą ir filosofijos studijas saleziečių institute Torine. Baigęs filosofijos studijas, kurį laiką mokė saleziečių vedamos mokyklose. Karui pasibaigus, vienerius metus, 1945-46, mokėsi su kitais lietuviais, daugiausia buvusiais kariais studentais Pizos universitete.

1946 m. vasarą, įsteigus lietuvių Šv. Kazimiero kolegiją, buvo priimtas kaip auklėtinis teologijos studijoms mūsų kolegijoje. Su kitais kolegijos alumnais studijavo teologiją Gregorianumo universitete. 1949 m. gruodžio 17 d. įšventintas kunigu ir inkardinuotas į Vilkaviškio dieceziją Lietuvoje. Tėse toliau studijas. Jas baigė, įgydamas teologijos licenciatą laipsnį 1951 m. pavasarį.

Panoro pasilikti Italijoje. Leidosi į visuomeninį ir žurnalistinį darbą. Nuo 1954 m. iki mirties buvo Lietuvių Bendruomenės Italijoje pirmininkas. Organizavo Vasario 16 minėjimus ir juos pravedavo tikrai iškilmingai. Dalyvaudavo kardinolai, ministrai, žymieji Italijos politikai ir kultūrininkai. Plačiai reikėsi italų spaudoje, rašydamas straipsnius, informuodamas spaudos agentūras žiniomis apie Lietuvą. Ilgus metus puikiai redagavo Elta-Press biuletenį italų kalba. Šį biuletenį finansavo VLIKas. Jį plačiai skaitydavo žurnalistai, politikai, vyskupai ir net pats popiežius. Maskva jaudinos dėl Elta Press duodamų informacijų apie bolševikinį terorą Lietuvoje ir kaltino daugiausia kolegiją, kadangi mons. V. Mincevičius gyveno kolegijos patalpose. Gaila, kad prieš keletą metų

mons. V. Mincevičius nutraukė Elta Press biuletenio leidimą. Vienok nesiliovė toliau veikęs, keldamas Lietuvos reikalą italų periodinėje ir neperiodinėje spaudoje. Šiuo jis tikrai daug nusipelnė Lietuvai ir Lietuvos Bažnyčiai. Šiuo jis įeina į Lietuvos istoriją kaip didelis Lietuvos sūnus.

Lietuvos reikalams mons. Vincas daug pasitaravo ir savo asmeniškais ryšiais su žymiais asmenybėmis politikoje ir hierarchijoje. Tapo artimas kard. A. Samore. Jei jis pasidarė nuostabiai artimas Lietuvai, tai ne vien, kad jis asmeniškai pažino mūsų kraštą, bet kad jam apie mūsų tėvynę nuolat kalbėjo ir jos kančias priminė mons. Vincas.

1963 m., pasitaręs su arkiv. A. Samore, paprasčiau pop. Paulių VI, kad kun. Vinco Mincevičiaus visuomeninė ir bažnytinė veikla įvertintų ir suteiktų jam monsinjoro titulą. Jo jis buvo tikrai vertas.

Prisimintina taipgi mons. Vincas didelės pastangos ir gausius įnašas, ruošiantis šventinti lietuvių koplyčią Šv. Petro bazilikoje, minint šv. Kazimiero 500 metų sukaktį nuo mirties ir 600 metų jubiliejų nuo krikščionybės įvedimo Lietuvoje. Ir už šitai esame ir turime mons. Vincui būti dėkingi.

Buvo nelengvo būdo, bet didelių polėkių ir sugebėjimų. Atrodė, kad jam nebuvo negalimų dalykų. Gyveno ne sau. Gyveno Lietuvai. Saleziečių auklėtas, su saleziečiais dirbęs, nenustabu, kad ypač mėgo jaunimą ir, nepaisant amžiaus, dėjosi it būtų jaunuolis.

Palydėjome jį amžinybė dideli lietuvių. Kolegija juo, savo auklėtiniu ir nuolatiniu gyventoju, didžiuojasi ir meldžiasi už jį. Tesidžiaugia ir didžiuojasi juo Lietuvos Bažnyčia ir visa mūsų Lietuva.

Laiškas

TĖVIŠKĖS VAIKŲ NAMAI

Nuoširdžiausi sveikinimai ir palinkėjimai Jūsų redakcijos darbuotojams iš Marijampolės miesto.

Prieš porą metų monsinjoras Vytautas Kazlauskas „Tėviškės vaikų“ namams įkurti padovanojo savo tėvų sodybą Avikilų kaime, Marijampolės-Kalvarijos rijos paplėntėje. Prieš sodybą iškilio meniška laiminancio Kristaus statula. Sodyboje apsigyveno Zita Kuzmickaitė ir keturi berniukai, paimti iš nedarnių šeimų. Nors Zita dar labai jauna, tačiau jos ryžto ir užsispyrimo galima pavydėti. Vaikai ją šaukia švelniu mamytės vardu.

A.A. JURGIS BRIZGYS ARGENTINOJE

Praėjus lygiai mėnesiui, kai mirė a.a. vyskupas Vincentas Brizgys Chicagoje, gegužės 23 d. Rosario mieste Argentinoje mirė jo brolis a.a. Jurgis Brizgys, salezietis. Jis buvo širdies smūgio ištiktas ir nuvežtas skubiai į ligoninę prie didžiausių gydytojų pastangų prarado savo gyvybę, iškeliaudamas paskui savo broli.

A. a. Jurgis Brizgys buvo gimęs 1915 m. balandžio 18 d. Plyniū k., Daukšų parapijoje, Liudvinavos valsč., Marijampolės apskr. gausio Brizgių šeimoje. Pradžios mokslą ėjo Daukšiuose ir, baigęs pradžios mokyklą, buvo tėvų pasiūstas į Marijampolės Marijonų gimnaziją. 1936 m. įstojo į noviciatą. 1939 m. rugsėjo 8 d. padarė pirmuosius vienuoliškus įžadus. 1939-1943 m. administravo ir redagavo „Saleziečių žinias“. Tuo pačiu metu studijavo saleziečių mokyklose fotografiją ir mechaniką bei litografijos techniką Torine ir Milane. 1943-1951 m. jis mokytojavo saleziečių spaudos mokykloje - dėstė fotografijos techniką ir spaudos meną.

Jurgis Brizgys, jau patyręs spaudos meną, 1951 m. buvo paskirtas į Argentiną vadovauti kaip direktorius didelės saleziečių spaustuvės „Colegio de San Jose (Šv. Juozapo kolegijai), kurioje ilgai darbuosi, paskiau pasilikdamas tik meniškų darbų vedėju su daugeliu darbininkų ir mokinii. Čia 1969 m. rugsėjo 8 d. atšventė vienuoliško gyvenimo 50 metų aukstinį jubiliejų. Spaustuvės - kolegijos saleziečiai kunigai atlaikė šv. Mišias. Jubiliejus buvo linksmas, dalyvavo daug saleziečių ir kitų draugų, paminėdami jo iškilmingą dieną.

Rosario gyvendamas a.a. Jurgis Brizgys įsijungė ir lietuvišką darbą, nes šiame mieste buvo ir lietuvių. Jo dideliu rūpesčiu Rosario mieste buvo

A. a. Jurgis Brizgys, SDB 1915.IV.18-1992.5.23

pirmoji pavadinta „Avenida Lituania“ (Lietuvos gatvė).

Rosario Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Jonas Papečkys kartu su Jurgiu Brizgiu 1963 m. surinko medžiagą ir išleido gausiai iliustruotą knygą „Lietuviai Argentinoje“ ir po penkerių metų - 1968 m. jie išleido papildytą ir su dar daugiau iliustracijų, aprašydami visas lietuvių kolonijas Argentinoje, antrą laidą „Lietu-

vių Argentinoje“, 216 puslapių. Ją išsiuntinėjus į visus laisvojo pasaulio kraštus, kur tik buvo lietuvių.

A. a. Jurgis Brizgys, kaip vienuolis, buvo pašarvotas saleziečių parapijos „Maria Auxiladora“ bažnyčioje. Už velionį šv. Mišias koncelebravo keturi saleziečiai kunigai, pasakydami labai gražų pamokslą ir įvertindami jo darbus saleziečių spaudoje ir meniškoje srityje. Jam vadovaujant spaustuvės darbai buvo patobulinti. Jis buvo išsiūstas į Italiją ir Vokietiją, kur igijo naujas ir modernias spaudos mašinas.

Buvo jau pensininkas, bet jo pensija ėjo į bendrą saleziečių išdą, nes buvo ilgą savo gyvenimą vienuolis salezietis. Velionio kūnas buvo nuvežtas į Rosario Piedad kapines ir palaidotas Don Bosco saleziečių panteone, kur salezietis kunigas pasakė atsisveikinimo pamokslą, palydėdamas jį į Amžino Poilsio vietą.

Liko gyvi Šiaurės Amerikoje jo trys broliai - Simonas, Juozas ir Petras su šeimomis, Lietuvoje liko jo dvi seserys, už jį vyresnės, Magdalena ir Marija su šeimomis.

Tesiilsi ramybėj mielas a.a. Jurgis Brizgys, kurio vardas bus ilgai minimas jį pažinusių Italijoje ir Argentinoje lietuvių ir ne lietuvių.

Jonas Papečkys

A.†A.

FLORENCE MASILIŪNAITĖ

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Chicagoje. Mirė 1992 m. birželio 15 d., 11:15 val. ryto, sulaukusi 69 m. amžiaus.

Gimė Chicagoje. Nuliūdę liko: sesuo Ann Šimkienė su vyru Victor, pusseserės: Alice Pulcinski su vyru Anthony, Helen Woistschlager su vyru John, Gene Bany su vyru John ir kiti giminės.

Velionė buvo dukė a.a. Anna ir John Masiliūnų. Kūnas pašarvotas trečiadienį, birželio 17 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus-Butkus laidojimo namuose, 1446 S. 50 Ave., Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, birželio 18 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sesuo, pusseserės ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Petkus-Butkus. Tel. 708-652-1003 arba 312-476-2345.

A.†A.

LUISE JOSEPHINE MAŽINAS

mirus, jos broliui BALIUI SEBASTIJONUI ir vyru PETRUI MAŽINUI reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Stefanija ir Justinas Šidlauskai Gražina Šetkutė

A.†A.

TERESĖ ŽEMAITIENĖ GRAJAUSKAITĖ

Su giliu liūdesiu pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad mūsų mylima Žmona, Mamytė, Močiutė ir Promotiutė staiga mirė Los Angeles 1992 m. birželio 11 d.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Pacviečio kaime. Sulaukė 83 m. amžiaus.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 20 d. Forest Lawn kapinėse.

Nuliūdę liko: vyras Bronius, dukros Vida ir Nijolė, sūnus Romas ir Albinas su šeimomis.

A.†A.

LEONARDUI ROVINSKUI

Amžinybėn iškeliauvus Lietuvoje, jo sesutes MARYTĖ DAILIDIENĖ, ELENUTĖ ROŽENIENĖ ir broli ORI-GENĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Eleonora Paketuriene Genė Paketurytė Aldona ir Algis Stankai

A.†A.

LEONARDUI ROVINSKUI

Lietuvoje mirus, seseris MARYTĖ DAILIDIENĖ su vyru ZIGMU, ELENA ROŽENIENĖ ir broli ORI-GENĄ su žmona HANNA bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia

Danutė ir Stasys Liepai Ona ir Liūdas Kronai

Nuoširdžiai užjaučiame mielą dr. ARVYDĄ TAURĄ, šeimą ir artimuosius mylimos Motinos

A.†A.

Dr. ALDONOS TAURIENĖS

netekus.

Indrė ir Donatas Tjūneliai Laima ir Petras Žlobai

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE 4330-34 S. California Avenue Telefonai - (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-0852

4605-07 South Hermitage Avenue Telefonas - (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue Telefonas - (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laido tuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laido tuvių namai: 11028 Southwest Hwy. * Palos Hills 9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills 2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telkimas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laido tuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

Procesija Papių. Kan. A. Sabaliausko prieškarinė nuotr.

APLINK MUS

x „Draugo“ administracijai reikalingi keli jauni asmenys dirbti kelias valandas laikraščio ekspedicijoje. Norintieji tuo reikalu sužinoti daugiau informaciją, prašomi skambinti kasdien 585-9500.

x Kun. Jonas Kuzinskas, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas, paskutinio sekmadienio parapijos biuletenyje dėkoja visiems jo kunigybs'ės 40 metų sukakties pagerbin.e dalyvavusiems, ji sveikinusiems ir ypač jubiliejaus iškilmes rengusiems. Visiems linki Dievo palaimos.

x Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas bus liepos 1-4 dienomis Lemonto Lietuvių centre. Jame dalyvaus visa PLB valdyba, išrinkti atstovai, svečiai iš Lietuvos ir įvairių kraštų, kur yra lietuvių. Bus renkama valdyba ir sprendžiami ateities planai.

x Birželio 26 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje atidarymos dvi parodos. Pirmoji paroda – antikinių žemėlapių „Kintančios Lietuvos sienos: 800 metų kartografinė apžvalga“. Antroji paroda bus „Amerikos lietuvių patriotiniai plakatai 20 a. pradžioje“. Parodoje bus vieningai 1918-1935 m. Augustino Laukžemio išleisti plakatai. Visi kviečiami dalyvauti.

x Šv. Šeimos Vilos senelių prieglauda įsteigimo 45-rių metų sukakties paminėti pokylis rengiamas liepos 18 d. Lexington House Hickory Hills, Ill. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti ir iš anksto registruotis pas ses. Genovaite tel. 708-257-2291.

x „Lietuvos Aidų“ radijo programos gegužinė bus birželio 21 d. Šaulių namuose. Pradžia 12 val. Gros visų mėgiamas Ramanausko orkestras. Žinoma, bus įvairių valgių ir atgavios. Tad pietaukite tą sekmadienį gegužinėje su savo artimaisiais ir draugais. Laimės šulinys lauks dovanų. Tegu visi keliai veda į „L. Aidų“ gegužinę, tuo padėsite ir toliau gyvuoti radijo programai.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct. Sunny Hills, Fla. 32428, tel. 904-773-3333.

x Anykščių miestas rengia savo gyvavimo 550 metų jubiliejų š.m. liepos 20-26 d. ir kviečia iš to miesto bei apylinkių kilusius tautiečius ar jų palikuonis atvykti į Pasaulio Anykštėnų Suvažiavimą. Svečiai bus apgyvendinami miesto viešbutyje „Punktukas“ ir poilsio namuose „Silelis“. Platesnei informacijai skambinkite: 5-13-32 (Anykščių savivaldybė), 5-13-51 (paveldo tarnyba), 5-15-54 (muziejus), fax (8-251) 5-17-78, arba rašykite: A. Verbickas, Vienaolio 4, Anykščiai, Lietuva. Kelionės reikalus iš JAV tvarko American Travel Service, 9439 S. Kedzie, Evergreen Pk., IL 60642, tel. 708-422-3000. Išvykimo data – liepos 13 d.

x Kaip ir anksčiau, Atlanta laukia Jūsų siuntinių į Lietuvą. ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-2121.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

Kad „Draugas“ išliktų dienraščiu, rėmėjai, bendradarbiai ir skaitytojai prašomi pagalbos. Ruošdami testamentinius palikimus, nepamirškite „Draugo“ ir jo leidėjų. Viename punkte maloniai prašome įrašyti: „I give and bequeath the sum of... to „Draugas“ (arba to the Lith. Marian Fathers), 4545 W. 63th St., Chicago, IL 60629“. Aukos „Draugui“ ir Marijonų vie-nuolijai nurašomos nuo valstybinių mokesčių.

x Tautinių šokių šventė bus liepos 5 d. Horizon salėje, Rosemont mieste, netoli Chicagos. Bus autobusai tiems, kurie nenori vykti savais automobiliais. Bilietus autobusams reikia įsigyti iš anksto, taip pat reikia įsigyti bilietus į banketą. Tautinių šokių rengimo komitetas jau dabar rūpinasi, kad šventė pasisektų, nes tai pirmoji Lietuvai atgavus nepriklausomybę.

x Jurgis Janušaitis, nuolatinis „Draugo“ bendradarbis, turįs Chicagoje dukterį ir žentą, iš Daytona Beach, Fla., birželio 25 d. atvyksta į Chicago. Jis ir žmona žada dalyvauti Tautinių šokių šventėje, aplankyti lietuviškas įstaigas ir pasiinformuoti apie lietuvišką veiklą visoje Amerikoje ir kitur pasaulyje.

x A. a. Justino Šaulio atminimui laidotuvių proga lietuvių reikalams suaukojo 465 doleriai. Pinigai skiriami atgimstančiajai Tėvynei.

x Birželio 24 d., trečiadienį, planuojama iškyla laivu „Spirit of Chicago“ plaukti Michigan ežere. Laive bus pietūs, įdomi programa, muzika. Norintys vykti į iškylą prašomi kreiptis į LB Socialinių reikalų raštinę Seklyčioje.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos narių susirinkimas bus birželio 19 d., penktadienį, 6:30 val. vakare parapijos salėje. Susirinkime bus daug labai svarbių pranešimų. Nariai ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti. Po susirinkimo – kavutė.

x Parduodami tautiniai rūbai: moteriški 14-16, vyriški – aukštam, vaikiški – mažai mergaitėi, ir atskiros dalys. Kreiptis: 708-362-5417.

x Šį ketvirtadienį, birželio 18 d., 6 val. p.p. Lietuvių tautiniuose namuose dr. L. Kriaučeliūnas padarys pranešimą apie savo viešnagę Lietuvoje. Visuomenė kviečiama dalyvauti. LTS Chicagos skyriaus valdyba.

x Vaizdajuostė apie V-ją Tautinę skautų stovyklą, įvykusią 1968 m. Rako miške bus demonstruojama šį sekmadienį, birželio 21 d. 3 v. p.p. „Galerijoje“, 4317 S. Wisconsin Ave., Sticken, IL. Suinteresuotieji kviečiami atsilankyti.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

Kad „Draugas“ išliktų dienraščiu, rėmėjai, bendradarbiai ir skaitytojai prašomi pagalbos. Ruošdami testamentinius palikimus, nepamirškite „Draugo“ ir jo leidėjų. Viename punkte maloniai prašome įrašyti: „I give and bequeath the sum of... to „Draugas“ (arba to the Lith. Marian Fathers), 4545 W. 63th St., Chicago, IL 60629“. Aukos „Draugui“ ir Marijonų vie-nuolijai nurašomos nuo valstybinių mokesčių.

x A. a. kun. Juozas Pragubickas, ilgą laiką gyvenęs ir dirbęs lietuviškoje Elizabeth, N.J., parapijoje, mirė birželio 14 d. savo namuose. Velionis buvo Telšių vyskupijos kunigas, jau Lietuvoje buvęs klebonas. Gimęs 1903 m. balandžio 8 d. Lietuvoje, kunigu įšventintas 1931 m. gegužės 31 d. Iš Lietuvos išvykęs 1944 m. Kurį laiką dirbo Vokietijoje, dabar JAV-bėse. Jo klebonas buvo kun. Albertas Žemeikis, kuris ir rūpinasi jo laidotuviemis.

x Už a.a. adv. Konstantiną Savickų šv. Mišios, aukojamas Lietuvos Vyčių, un. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje birželio 27 d. 10:30 val. Jas laikys kun. Larry McNelly ir kun. P. Cibulskis, MIC. Visi kviečiami dalyvauti ir pagerbti Lietuvos Vyčių garbės narį, sporto entuziastą ir gerą žmogų.

x Marija Ramonaitienė, gyvenanti Chicagoje, paukojo viškas įstaigas ir pasiinformuoti apie lietuvišką veiklą visoje Amerikoje ir kitur pasaulyje.

x Živilė ir Stasys Rudžiai, kurie šiuo metu gyvena Luxemburge, Europoje, nes jis ten, kaip inžinierius, atstovauja savo kompanijai, pratesdami „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė laikraščio išlaikymui dar ir 60 dol. auką. Savo metu jis yra vadovavęs ir vienai lituanistinei mokykleielyje rytiniame Amerikos pakraštyje. Jiems nuoširdus aciū!

x Inž. Rimas Banys iš Western Springs, IL, siūsdamas prenumeratos mokestį, kartu užsakė „Draugą“ ir savo dukrai ir dienraščio išlaikymui atsiuntė 90 dol. Už paramą lietuviškai spaudai tariame nuoširdžiausia aciū.

x Richard J. Daley College atidaryta registracijai liepos 17 d., trečiadienį 9-12 val. prieš pietus. Daley College yra 7500 S. Pulaski Rd.

x Europos Lietuvių Studijų savaitė, Austrijoje! Išskendame rugpjūčio 15 d. Informacijai kreiptis į: Travel Advisers Inc. 708-524-2244.

x Ieškomas Bronius Vogulis. Ieško brolis, iš Lietuvos atvykęs į Ameriką. Rašyti: Kazimieras Čiurlys, Red Box 282 F, George Rd., No. Brunswick, N.J. 08902.

x Stasė ir Adam Valiūškiai (IL) atsiuntė 500 dolerių IX Tautinių Šokių šventės ruošos išlaidoms sumažinti. Lešų telkimo komisija dėkoja naujiesiems šventės mecenatams už paramą.

x Valdas Adamkus praneš apie paskutinius įvykius Lietuvoje ir atsakys klausimus sekmadienį, birželio 21 d., 12 val. p.p., Pasaulio Lietuvių centre. Maloniai kviečiame atsilankymu paremti ADAL veiklą.

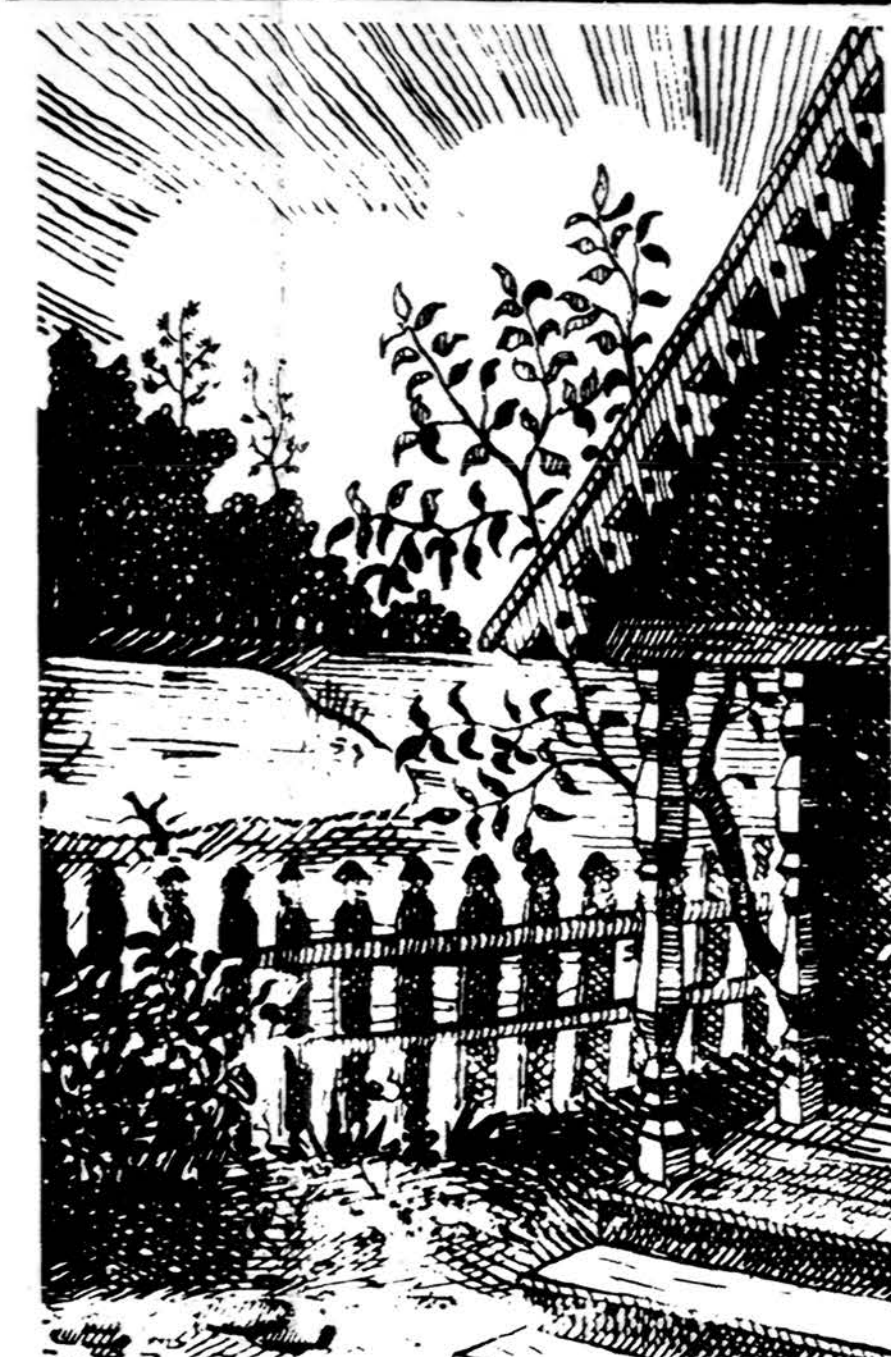
Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS 201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2 Hinsdale, IL 60521 Tel. (708) 325-3157 Valandos pagal susitarimą

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tokias gražias lietuviškas sodybas turėjo palikti lietuviai tremiami į Sibirą. Jas užėmė iš Rusijos atvežti rusai, kurie iki šiol ten tebegyvena.

NELAUKIA

Nelaukia jau manęs nė motina, nė sesė, Jau niekas nedovanos man žydnios gėlės, – Seniai motutės akys mielos jau užgesė, Nebus daugiau tokios, kuri mane mylės. Nelaukia jau manęs nė tėvas... Jiš nejaucia, Kaip baisiai pavargau, nors skūstis negali... Prie seno kapo jo aš tyliai prisiglausčiau, Kas liko man tenai? Tiktai kapai keli. Tik tu manęs, gal, lauksi, tu, tėvyne mano... Paslėpęs nuo visų žaidždas, šypsosiuos aš, griuvėjai savo namo seno. Ir mano tylų skundą tolin naktys neš. Petras Babickas

Red. 1941 m. birželio mėnesį rusai komunistai pradėjo tremti lietuvius į Sibirą. Trėmė visus patriotas, kurie priešinosi okupantams. Tų trėmimų buvo daug. Trėmė ištisas šeimas, nepaliko nei vaikų nei senelių, nei ligonių. Labai mažai trėmtinių išliko gyvų. Tie, kurie liko gyvi, liko be sveikatos. Per visą okupacinį laikotarpį Lietuva neteko trečdaliu savo žmonių. Tai didžiausias skaičius žmonių paaukotas ant laisvės aukuro. Mes juos prisimename, mes gailimės jų, mes meldžiamės už juos. Mes linkime atsikūrusiai Lietuvai, kad daugiau nebespasikartotų tokie baisūs įvykiai. Linkime visiems paklydusiems grįžti pas Dievą, nes tuos bausius dalykus vykdė žmonės bedieviai. Gerai įsigilinkite į poeto eilėrašį ir suprassite, kaip sunkiai pergyveno lietuviai, netekę tėvynės, artimųjų, namų. Melskime Visagali, kad Jis laimintų mūsų šalį ir saugotų nuo išorės ir vidaus priešų.

Kur šuo laka, ten ir loja.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

AUKSAPLAUKIS IR AUKSAŽVAIGŽDĖ (Lietuvių liaudies pasaka) (Tėsinys)

Žvejys su žvejiene gražiai juodu išleido, ir broliukas su sesute iškeliavo. Ilgai juodu vaikščiojo po visą šalį, pagaliau pavargo bevaikščiodami. Priėję didelį miestą, nutarė čia pasilikti, nes miestas jiems labai patiko. Išgijo miesto pakraštyje daržų su namais ir pradėjo auginti visokias daržoves, vaisius ir puikias gėles. Po vienų kitų metų plačiai pasklido apie juos garsas: visas miestas ir plačios apylinkės kalbėjo apie Auksaplaukį ir Auksažvaigždę. Tame pačiame mieste gyveno ir karalius su karaliene bei senoji karalienė. Ta, išgirdusi apie Auksaplaukį ir Auksažvaigždę, iš vardų suprato, kad tie patys vaikai, kuriuos ji prieš keliolika metų buvo į upę paleidusi. Tris aukso plaukelius berniuko ir tris aukso žvaigždeles mergaitės ji tada buvo pastebėjusi bevystydama. Ar gali ji ir dabar juos palikti taip arti karaliaus? Ėmė galvoti senė, kaip tuos vaikus mirčiai pasmerkti. Galvojo, galvojo ir sugalvojo. Apsirengė prasta moterimi, nuėjo į daržininkystę ir saldžiai viską taip gyrė: – O, kokie puikūs jūsų namai! Ir patys tokie jauni, gražūs! Širdelės, norėčiau pamatyti ir jūsų daržą. Balandėliai, girdėjau sakant, kad jis labai puikus. Broliukui ir sesutei juk negaila parodyti: Žiūrėk, kiek nori. O senė veidmainiauja. – O, kokia čia grozybė! Mano dukryte, ar tu pati tas puikias gėles auginai? O tu, Auksinėli, ar pats tokių dailių medelių prisiosdinai? Mano balandėliai, labai gražu, labai gražu! Atsigerėti negaliu. Būtų dar gražiau, jei prie kiekvieno medžio po skambalėlį pakabintumėte. Jie siūbuodami imtų skambėti, oi kaip tada būtų gražu! – Ar galima būtų tokių skambalėlių kur nors gauti? – paklausė Auksaplaukis. (Bus daugiau)

PAVASARIS

Pavasarij visi ką nors daro. Po žiemos pradeda tvarkytis. Apvalo namą nuo dulkių, atlieka ir kitus švarinimo darbus, kad namas būtų gražesnis ir tvarkingesnis. Žmonės ilgas kelnes pakeičia trumpomis ir marškinius trumpomis rankovėmis. Jie tai daro dėl to, kad pavasaris ir pavasario šventė – Velykos. Ir gyvuliai neatsilieka nuo žmonių, ypač paukščių. Jie daug lesa pavasarį, nes yra labai alkani. Kiti grįžta iš šiltesnių kraštų. Jiems blogiau, visos geriausios vietos lizdams krauti jau yra užimtos, nes tie paukščiai, kurie čia per žiemą gyveno, išsirenka geriausias vietas. Kai kurie gyvuliai šeriasi, nes pasidaro labai šilta su žiemiškais kailiais. Visi gyvuliai susiranda draugų. Paukščiai deda kiaušinius, gyvulių vaikeliai gimsta.

Gamta pradeda puošti pavasariskai. Medžiai užsiaugina lapus. Gėlės pradeda augti ir žydėti. Žolė sužalioja. Taigi, visi ką nors daro pavasarį. Marius Vygantas, 8 sk. mokinys, Dariaus Girėno lit. m-la.

GALVOSŪKIO NR. 156 ATSAKYMAS

Iš viso nėra 10 c. viršaus. Jeigu sudėsite likusius pas restorano savininką 2 dol. 50 c. su tais pinigais, kuriuos padavėjis pasisavino ir kuriuos grąžino svečiams, tai ir išeis nei daugiau, nei mažiau, kaip 3 doleriai.

GALVOSŪKIO NR. 157 ATSAKYMAS

Spalvų vardais yra pavadintos šios jūros: Baltoji, Juodoji (abiejose Europoje). Geltonoji (Azijoje). Raudonoji (tarp Afrikos ir Azijos).

GALVOSŪKIO NR. 158 ATSAKYMAS

1. Valandų skaičiai 7 ir 8 sukeisti vietomis. 2. Minučių rodyklė rodo 12, 0 valandų rodyklė yra tarp 2 ir 3. 3. 10 val. yra parašyta romėniška skaitlinė. 4. Skaitlinė 3 yra atvirkščiai parašyta. 5. Skaitlinė 5 yra iškraipyta, panaši į meškerės kabliuką. 6. Tarp skaitlinių 5 ir 6 pažymėti keturi brūkšneliai (minutės), o turi būti 5. 7. Tarp 11 ir 12 skaitlinių pažymėta šeši brūkšneliai (minutės), o turi būti 5.

GALVOSŪKIO NR. 159 ATSAKYMAS

Tinka figūra nr. 2. Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIO NR. 160 ATSAKYMAS

Žiūrėkite sprendimą: a) 201003x35=7035105 b) 309270:1014=305

GAUSAPLAUKIS IR AUKSAŽVAIGŽDĖ (Lietuvių liaudies pasaka) (Tėsinys)

Žvejys su žvejiene gražiai juodu išleido, ir broliukas su sesute iškeliavo. Ilgai juodu vaikščiojo po visą šalį, pagaliau pavargo bevaikščiodami. Priėję didelį miestą, nutarė čia pasilikti, nes miestas jiems labai patiko. Išgijo miesto pakraštyje daržų su namais ir pradėjo auginti visokias daržoves, vaisius ir puikias gėles. Po vienų kitų metų plačiai pasklido apie juos garsas: visas miestas ir plačios apylinkės kalbėjo apie Auksaplaukį ir Auksažvaigždę. Tame pačiame mieste gyveno ir karalius su karaliene bei senoji karalienė. Ta, išgirdusi apie Auksaplaukį ir Auksažvaigždę, iš vardų suprato, kad tie patys vaikai, kuriuos ji prieš keliolika metų buvo į upę paleidusi. Tris aukso plaukelius berniuko ir tris aukso žvaigždeles mergaitės ji tada buvo pastebėjusi bevystydama. Ar gali ji ir dabar juos palikti taip arti karaliaus? Ėmė galvoti senė, kaip tuos vaikus mirčiai pasmerkti. Galvojo, galvojo ir sugalvojo. Apsirengė prasta moterimi, nuėjo į daržininkystę ir saldžiai viską taip gyrė: – O, kokie puikūs jūsų namai! Ir patys tokie jauni, gražūs! Širdelės, norėčiau pamatyti ir jūsų daržą. Balandėliai, girdėjau sakant, kad jis labai puikus. Broliukui ir sesutei juk negaila parodyti: Žiūrėk, kiek nori. O senė veidmainiauja. – O, kokia čia grozybė! Mano dukryte, ar tu pati tas puikias gėles auginai? O tu, Auksinėli, ar pats tokių dailių medelių prisiosdinai? Mano balandėliai, labai gražu, labai gražu! Atsigerėti negaliu. Būtų dar gražiau, jei prie kiekvieno medžio po skambalėlį pakabintumėte. Jie siūbuodami imtų skambėti, oi kaip tada būtų gražu! – Ar galima būtų tokių skambalėlių kur nors gauti? – paklausė Auksaplaukis. (Bus daugiau)

PAVASARIS

Pavasarij visi ką nors daro. Po žiemos pradeda tvarkytis. Apvalo namą nuo dulkių, atlieka ir kitus švarinimo darbus, kad namas būtų gražesnis ir tvarkingesnis. Žmonės ilgas kelnes pakeičia trumpomis ir marškinius trumpomis rankovėmis. Jie tai daro dėl to, kad pavasaris ir pavasario šventė – Velykos. Ir gyvuliai neatsilieka nuo žmonių, ypač paukščių. Jie daug lesa pavasarį, nes yra labai alkani. Kiti grįžta iš šiltesnių kraštų. Jiems blogiau, visos geriausios vietos lizdams krauti jau yra užimtos, nes tie paukščiai, kurie čia per žiemą gyveno, išsirenka geriausias vietas. Kai kurie gyvuliai šeriasi, nes pasidaro labai šilta su žiemiškais kailiais. Visi gyvuliai susiranda draugų. Paukščiai deda kiaušinius, gyvulių vaikeliai gimsta.

Gamta pradeda puošti pavasariskai. Medžiai užsiaugina lapus. Gėlės pradeda augti ir žydėti. Žolė sužalioja. Taigi, visi ką nors daro pavasarį. Marius Vygantas, 8 sk. mokinys, Dariaus Girėno lit. m-la.

GALVOSŪKIO NR. 156 ATSAKYMAS

Iš viso nėra 10 c. viršaus. Jeigu sudėsite likusius pas restorano savininką 2 dol. 50 c. su tais pinigais, kuriuos padavėjis pasisavino ir kuriuos grąžino svečiams, tai ir išeis nei daugiau, nei mažiau, kaip 3 doleriai.

GALVOSŪKIO NR. 157 ATSAKYMAS

Spalvų vardais yra pavadintos šios jūros: Baltoji, Juodoji (abiejose Europoje). Geltonoji (Azijoje). Raudonoji (tarp Afrikos ir Azijos).

GALVOSŪKIO NR. 158 ATSAKYMAS

1. Valandų skaičiai 7 ir 8 sukeisti vietomis. 2. Minučių rodyklė rodo 12, 0 valandų rodyklė yra tarp 2 ir 3. 3. 10 val. yra parašyta romėniška skaitlinė. 4. Skaitlinė 3 yra atvirkščiai parašyta. 5. Skaitlinė 5 yra iškraipyta, panaši į meškerės kabliuką. 6. Tarp skaitlinių 5 ir 6 pažymėti keturi brūkšneliai (minutės), o turi būti 5. 7. Tarp 11 ir 12 skaitlinių pažymėta šeši brūkšneliai (minutės), o turi būti 5.

GALVOSŪKIO NR. 159 ATSAKYMAS

Tinka figūra nr. 2. Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIO NR. 160 ATSAKYMAS

Žiūrėkite sprendimą: a) 201003x35=7035105 b) 309270:1014=305

